

SPIRIT4YOU

Monitoringsrapportage 2024

Inhoud

Inleiding

Keuzes en afwegingskaders voor Spirit4You

Belangrijkste bevindingen vmbo

Aantal leerlingen en doorstroom - [pagina 7](#)

Aantal geslaagde leerlingen - [pagina 8](#)

Na het behalen van het vmbo-diploma: doorstroom naar het mbo - [pagina 11](#)

Studievoortgang in de mbo-vervolgopleiding en havo - [pagina 14](#)

Belangrijkste bevindingen havo

Aantal leerlingen en doorstroom - [pagina 16](#)

Slagingspercentage havisten - [pagina 17](#)

Nieuwe trend: van havo naar mbo - [pagina 18](#)

Profiel en vakken keuze - [pagina 19](#)

Na het behalen van het havo-examen - [pagina 20](#)

Studievoortgang in de hbo-vervolgopleiding - [pagina 22](#)

Het eerste studiejaar: uitval & switch - [pagina 23](#)

Belangrijkste bevindingen mbo

Aantal leerlingen en doorstroom - [pagina 29](#)

Marktaandelen en regio-indicator - [pagina 34](#)

Vooropleiding mbo-studenten - [pagina 35](#)

Studievoortgang en doorstroom naar vervolgonderwijs - [pagina 37](#)

Doorstroom naar het hbo - [pagina 39](#)

Studievoortgang van mbo-gediplomeerden in het hbo - [pagina 40](#)

Het eerste studiejaar: identificeren van groepen met hoge uitval & switch - [pagina 42](#)

Afstuderen - [pagina 44](#)

Inleiding

Spirit4You publiceert jaarlijks een rapportage over de overstappen van vmbo, mbo en havo. Deze analyse biedt inzicht in de doorstroom, het switchgedrag en het uitvalpercentage van leerlingen en studenten en vormt de basis voor gesprekken met onderwijsbesturen, directies, schoolleiders en gemeenten in de regio Haaglanden.

Het uitgangspunt is om jongeren te ondersteunen bij het maken van weloverwogen keuzes voor vervolgopleidingen of werk. De rapportage onderzoekt de keuzes tijdens en na het vmbo, mbo of havo en maakt de meest opvallende trends inzichtelijk. Twee voorbeelden:

- Het aantal ongediplomeerde vmbo-leerlingen dat naar het mbo instroomt, neemt sterk toe. In 2023 bedraagt deze instroom in onze regio ongeveer 440, met een procentuele toename van ruim 7% (landelijk iets meer dan 5%).
- Van de havisten, die in hogeschooljaar 2022/2023 voor het eerst met een voltijdse bacheloropleiding zijn gestart bij een hbo-instelling in de regio Haaglanden, is het jaar erna 40% niet meer ingeschreven bij deze opleiding.

Bij de analyse wordt gekeken naar diverse groepsvariabelen, zoals geslacht, leeftijd, opleidingen of profielen en sectoren. Ook factoren als migratieachtergrond en de onderwijsachtergrond van de ouders kunnen in de toekomst worden meegenomen. Spirit4You concentreert zich op de variabelen die beleidsmatig relevant en hanteerbaar zijn.

De focus in dit document ligt op de grote ontwikkelingen in de regio van Spirit4You, in het vervolg regio Haaglanden genoemd. Dit betreft vestigingen van vo-, mbo- en hbo-onderwijsinstelling in de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Delft, Pijnacker-Nootdorp, Westland, Zoetermeer, Midden-Delfland en Wassenaar.

De informatie hierover is zo veel mogelijk grafisch weergegeven. Deze nota laat zich lezen als een verhaal dat wordt verteld door figuren. Gedetailleerder informatie op het niveau van bijvoorbeeld instellingen of vestigingen is te vinden in de [bijlagen](#).

Dataverzameling in de toekomst

In de toekomst zal de focus van de rapportages verschuiven van algemene trends naar verdieping op specifieke thema's en doelgroepen. Zo zal er bijvoorbeeld aandacht worden gegeven aan praktijkonderwijs leerlingen.

Tot nu toe werd in de rapportages gewerkt met openbare databronnen van [DUO](#) of via DUO zoals bij [de Vereniging Hogescholen](#). Hoewel deze data, mede door privacyregels niet altijd perfect zijn, geven ze de algemene trends goed weer. Daarnaast wordt er meer samengewerkt met onderwijsinstellingen en gemeenten, zodat een completer beeld ontstaat van de scholier- en studentstromen in de regio. Bovendien worden er kwalitatief hoogwaardige rapportages van DUO gebruikt als referentie.

Spirit4You onderzoekt tevens de mogelijkheden om voor dataverzameling samen te werken met ECBO (Expertisecentrum Beroepsonderwijs). ECBO is al enkele jaren in gesprek met diverse partijen om goede data te kunnen leveren over de studievoortgang van diverse instroomgroepen in het mbo (naar veel meer variabelen dan alleen het niveau van de vooropleiding), data om vroegtijdig schoolverlaters te kunnen volgen en data om te zien hoe de gediplomeerde mbo'ers op de arbeidsmarkt terecht komen (soort contract, salaris, etc). De bedoeling is dat ECBO gegevenssets gaat leveren aan de mbo-scholen. Het goed regelen van privacy en de samenwerking met diverse eigenaren van gegevens heeft veel tijd gekost, maar lijkt nu rond. ECBO denkt dat binnen een jaar gegevens geleverd kunnen worden. Daarop vooruitlopend kijkt Spirit4You naar de mogelijkheden om de kennis van ECBO sneller te benutten.

Daarnaast is Spirit4You in gesprek met het lectoraat Learning Technology and Analytics van de Haagse Hogeschool de mogelijkheden voor het gebruik van microdata van het CBS te exploreren. Een vraag is of en onder welke voorwaarden het CBS dit toe zal staan.

Keuzes en afwegingskaders voor Spirit4You

Spirit4You wil kunnen afwegen waar zij de meeste toegevoegde waarde heeft. Het meeste is te winnen bij de groepen waarvan blijkt dat hun (studie)keuzes niet altijd goed uitvallen. Maar er zijn meer criteria. Eventuele programma's moeten relatief makkelijk uitvoerbaar zijn, effectief en schaalbaar om zoveel mogelijk studenten te bereiken met een beperkt budget. Een ander criterium is maatschappelijke acceptatie.

Hierbij spelen een aantal belangrijke vragen:

- Is het voorkomen van uitval uit het onderwijs belangrijker dan het voorkomen van switchen?
- Heeft het voorkomen van uitval of switch van een student met een volledige opleiding (denk bijvoorbeeld mbo) een andere waarde dan het voorkomen van uitval van een leerling met bijvoorbeeld havo of vmbo?
- Groepen met afwijkende uitkomsten in uitval, switch en studentsucces kunnen worden bekeken op basis van verschillende variabelen. Zo zien we dat mannen vaak veel minder positieve uitkomsten laten zien dan vrouwen. Wil Spirit4You inzetten op bijvoorbeeld ondersteuning van mannen die een opleiding (willen) kiezen in de sector onderwijs?
- Naast geslacht hebben we in deze rapportage nog afgezien van privacygevoeliger variabelen als migratieachtergrond, opleidingsniveau van ouders, postcodegebied, etc. Mogelijk vindt Spirit4You het wel wenselijk om extra ondersteuning te bieden aan bijvoorbeeld (mannelijke) studenten met een migratieachtergrond in de sector economie. Als dit wenselijk is, worden hier in de toekomst verdere analyses voor gedaan.

Daarnaast is het van belang dat alle partners van Spirit4You baat hebben bij het palet van interventies of een brede aanpak die Spirit4You gebruikt.

Belangrijkste bevindingen vmbo

Deze rapportage gaat over het vmbo in de regio Haaglanden. Een groot deel van de vmbo'ers stroomt door naar het mbo. Helaas is het niet mogelijk gebleken iets te zeggen over de studievoortgang van vmbo'ers in het mbo. Er zijn geen openbare data over de vooropleiding van mbo-studenten en hun studievoortgang. Er zal in de komende jaren gewerkt worden aan de optimalisatie en het beschikbaar stellen van de data.

De regio waarin Spirit4You werkzaam is betreft de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Delft, Pijnacker-Nootdorp, Westland, Zoetermeer, Midden-Delfland en Wassenaar. We gebruiken hier de term Haaglanden of S4Y-regio. We kijken hier steeds naar de leerlingen van de (vestigingen van) scholen die in deze regio vmbo-onderwijs aanbieden.

Tijdens het vmbo

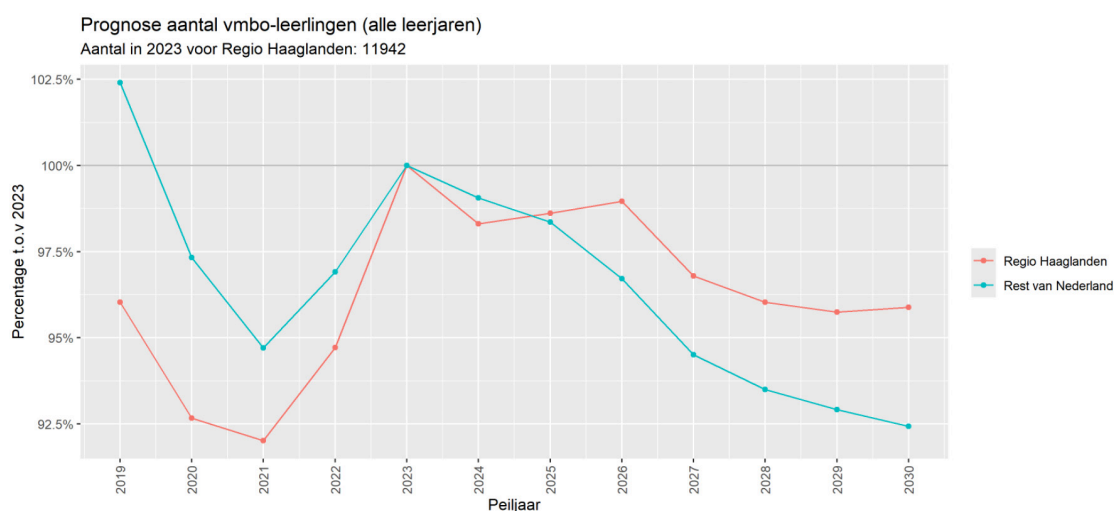
- Naar verwachting daalt het aantal vmbo-deelnemers in onze regio. Vanaf een top in 2023 met 4% tot 2030. Landelijk is deze daling veel sterker.
- In schooljaar 2019 liepen de slagingspercentages voor alle leerwegen op tot bijna 100% (coronamaatregelen vanaf maart 2020). Daarna zijn de slagingspercentages scherp gedaald tot onder het niveau van 2018. Er is ook in schooljaar 2022 (examens voorjaar 23) nog geen herstel zichtbaar.
- Het aantal geslaagde leerlingen is tot schooljaar 2022 bij alle leerwegen gedaald.
- In de regio Haaglanden is de sector economie bij de theoretische leerweg (TL) steeds dominanter. Dit gaat ten koste van vooral de tekortsector techniek. Landelijk daalt juist het aandeel van de sector economie en groeit de sector zorg en welzijn.
- Zorg en welzijn is in Haaglanden sterker vertegenwoordigd dan landelijk, maar niet bij TL.
- Bij de leerwegen basis en kader is het aandeel van techniek groter dan bij GTL, maar lager dan landelijk.

Na het vmbo

- Van de geslaagde leerlingen vmbo-basis in Haaglanden stroomt ongeveer 90% direct na het examen door naar mbo niveau 2.
- Leerlingen in de regio Haaglanden met een kader diploma stromen voor 60% door naar mbo niveau 4, 30% naar mbo 3 en ongeveer 7% naar mbo 2. Gemiddeld gaan leerlingen in Haaglanden vaker naar een hoger mbo-niveau.
- Bij de leerlingen die geslaagd zijn voor vmbo GL/TL gaat in onze regio het grootste deel (ruim 60%) door naar mbo niveau 4, vergelijkbaar met landelijk. Bijna 20% gaat door naar de havo, een paar procent hoger dan landelijk waar juist meer leerlingen doorgaan naar mbo niveau 3.
- Verder valt op dat het aantal ongediplomeerde vmbo-leerlingen dat doorstroomt naar het mbo sterk stijgt.

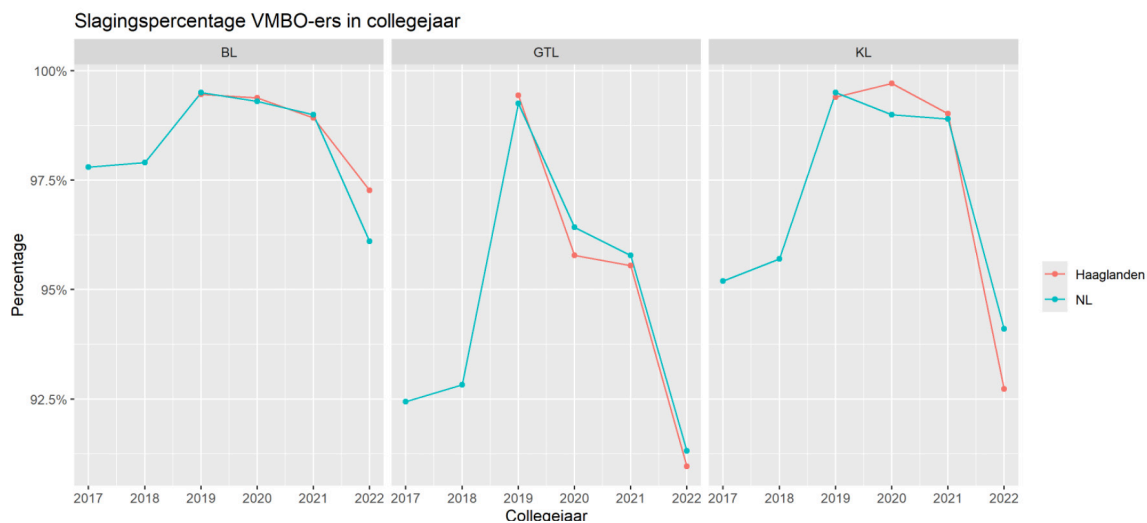
Aantal leerlingen en doorstroom.

DUO geeft een prognose voor het aantal vmbo-leerlingen in de regio Haaglanden. Het aantal vmbo-leerlingen in de regio laat volgens deze prognoses een structurele daling zien in de komende jaren. In 2030 is dan het aantal vmbo'ers in onze regio met 4% afgenomen ten opzichte van 2023 (Zie figuur 1). Landelijk is de daling in deze periode veel sterker. Terugkijkend valt op dat zowel landelijk als in onze regio tijdens de coronaperiode een sterke maar tijdelijke daling van het aantal vmbo-leerlingen was te zien. Basisjaar 2023 is in deze grafiek daarom ook het jaar met de meeste leerlingen. De daling zet volgens de DUO-prognoses ook na 2030 door tot maximaal ongeveer -10% in 2038 (steeds t.o.v. basisjaar 2023). We weten dat de prognoses verder in de tijd (DUO geeft prognoses tot 2043), minder accuraat zijn. In de figuur gaan we daarom tot 2030. In [bijlage 1a](#) is een tabel met prognoses per vmbo-vestiging in onze regio beschikbaar.

Figuur 1. Aantal vmbo-leerlingen, realisaties en prognose. Bron: Duo leerlingentellingen en prognoses, vestigingsbestand 2018-2030

Het slagingspercentage bij de vmbo-examens neemt na een piek in het eerste coronajaar (maart 2020 dus schooljaar 2019), zeer sterk af na afloop van de coronamaatregelen (zie figuur 2a). De afname is het sterkst bij GTL waar het aantal studenten ook het grootst is. Onze regio loopt in de pas met het landelijk beeld. Er is in het schooljaar '22 (examen in het voorjaar van kalenderjaar 23) nog geen stabilisatie opgetreden. Is dit nog een effect van corona of is er sprake van structureel lagere slagingspercentages in de komende jaren?

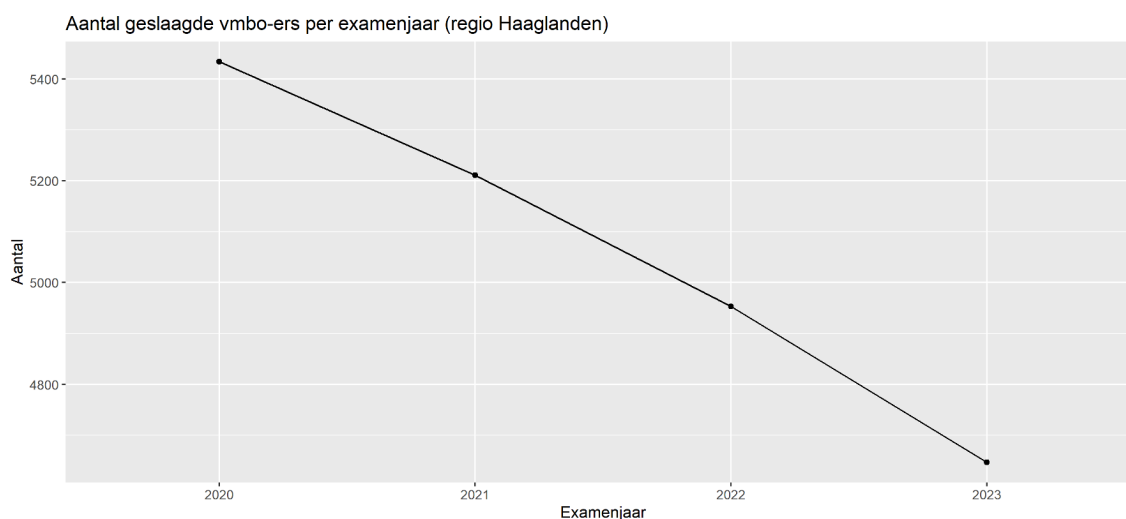

Figuur 2a. Slagingspercentages vmbo-leerlingen. Examenjaar 2022 betekent examens in voorjaar 23. Bron: DUO, tabellen examenkandidaten VO en bestemming vo-gediplomeerden.

Mogelijk zijn deze cijfers minder negatief dan het lijkt. Bij de doorstroom naar vervolgonopleidingen is te zien dat er sprake is van een sterk groeiende doorstroom naar het mbo van vmbo-ers zonder diploma (zie figuur 7).

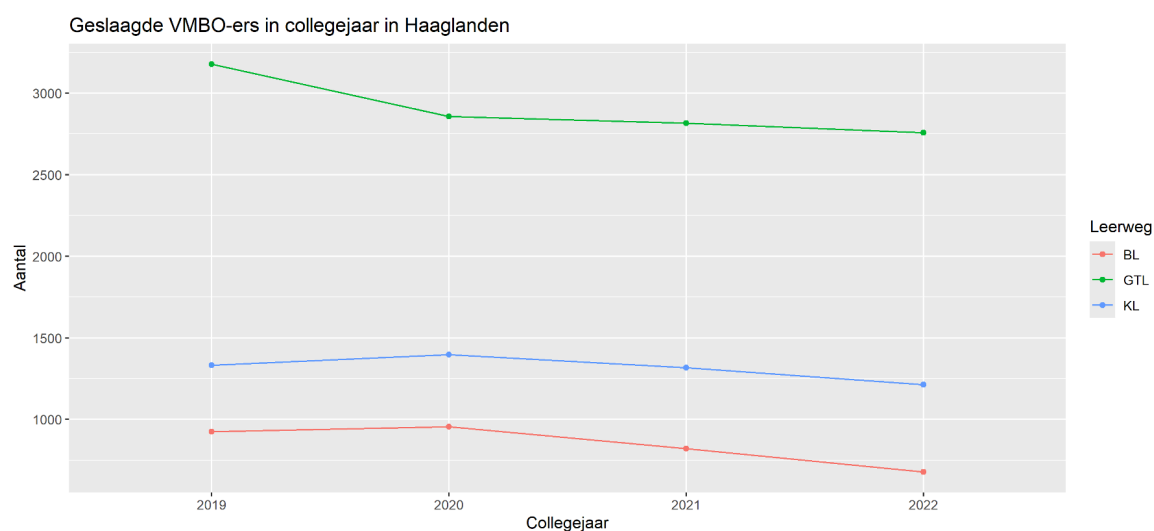
Aantal geslaagde leerlingen

Het aantal geslaagde leerlingen is gedaald vanaf examenjaar 2019 (zie figuur 3).

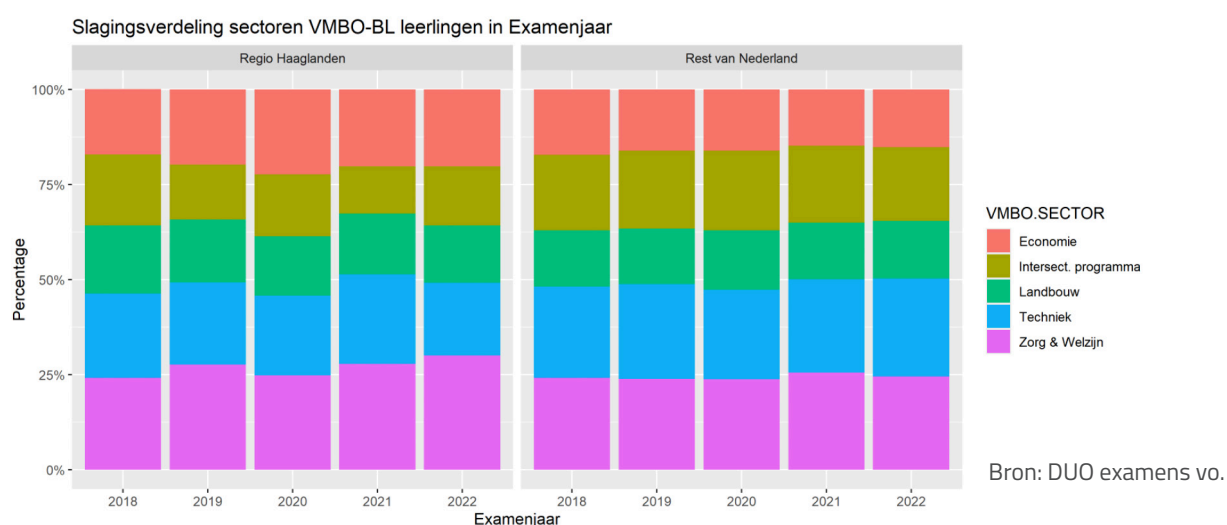
Figuur 3. Totaal aantal geslaagde vmbo-leerlingen per examenjaar in de regio Haaglanden. Bron: DUO, bestemming vo-gediplomeerden.

Examenjaar 2019 is het jaar waarin leerlingen voor het eerst te maken kregen met coronamaatregelen in maart 2020. Zij hebben het grootste deel van het jaar nog gewoon school gevolgd en kwamen vaak ook in aanmerking voor versoepelde exameneisen. Daarna zakten de examenresultaten, het aantal leerlingen en het aantal geslaagde leerlingen. Gezien de herstelde instroom is enig herstel waarschijnlijk. De daling in aantallen was het sterkst bij TL, waar zich de meeste leerlingen bevinden en de daling in examenresultaten het eerst werd ingezet (zie figuur 4). Daarna volgden ook basis en kader. Het aantal geslaagde leerlingen per school is te vinden in [bijlage 1a](#).

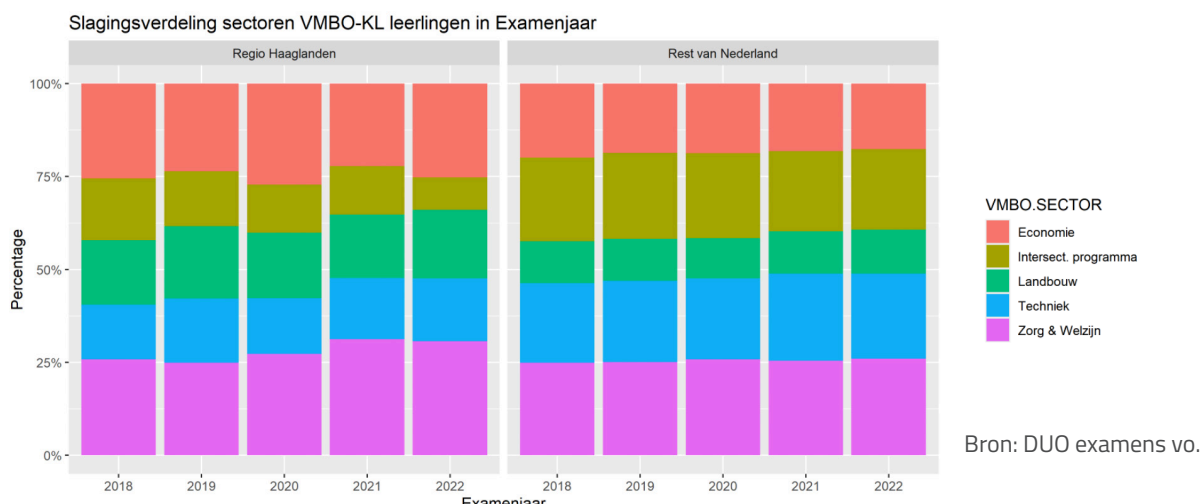

Figuur 4. Aantal geslaagde vmbo-leerlingen in de regio Haaglanden naar leerweg. Bron: DUO, bestemming vo-gediplomeerden.

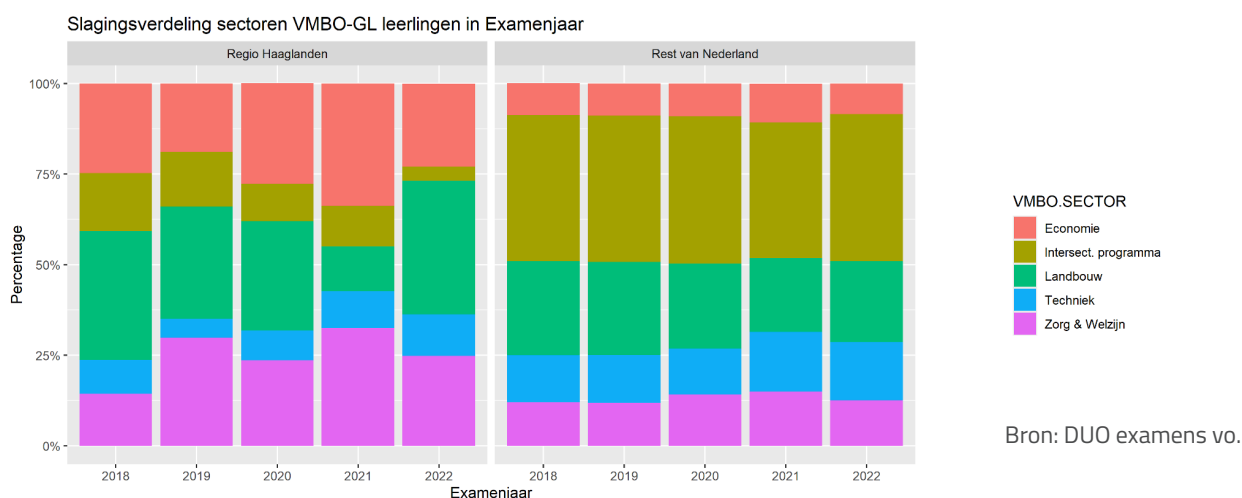
Voor de aansluiting met vervolgonderwijs en arbeidsmarkt is ook gekeken naar de sectoren waarin de geslaagde vmbo-studenten zich bevinden. Dit is te zien in figuur 5a – 5d. Het databestand dat hiervoor gebruikt is, is onvolledig (ivm privacy) en leent zich alleen voor relatieve vergelijkingen.

Figuur 5a. percentage van het aantal geslaagde leerlingen vmbo-basis naar sector.

Figuur 5b. Percentage havo-examenkandidaten naar examenjaar in Haaglanden en de rest van Nederland.

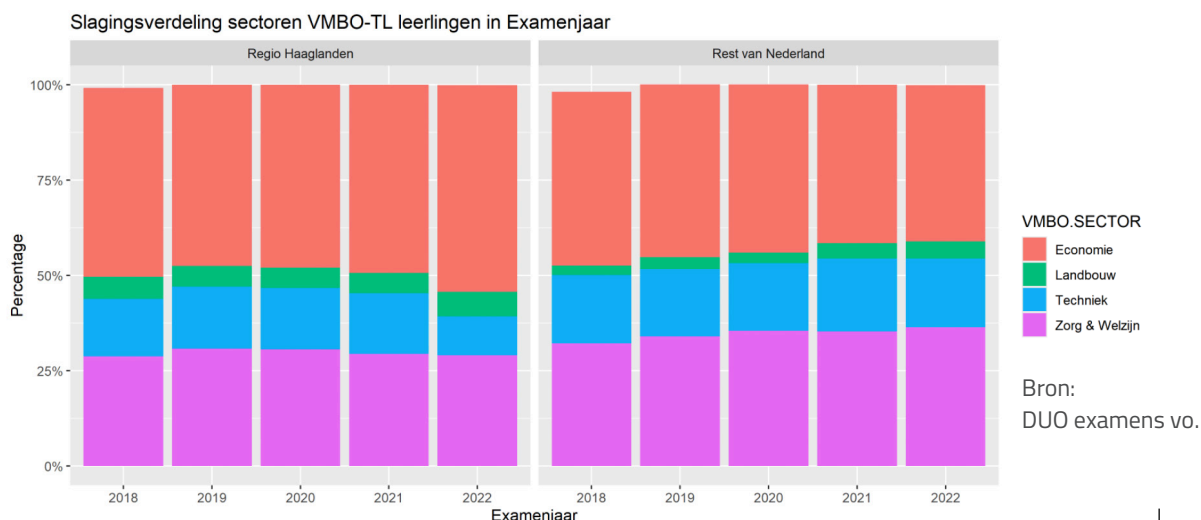

Figuur 5c. percentage van het aantal geslaagde leerlingen vmbo-gemengd naar sector.

Bij TL is de sector economie steeds dominanter (zie figuur 5d). Dit gaat ten koste van vooral techniek. Landelijk is bij TL juist een afname van economie en een toename van techniek en zorg te zien (zie figuur 5d).

Techniek wordt vooral gekozen bij basis en kader, maar ook hier zijn de percentages geslaagden lager dan landelijk (figuren 5a en 5b).

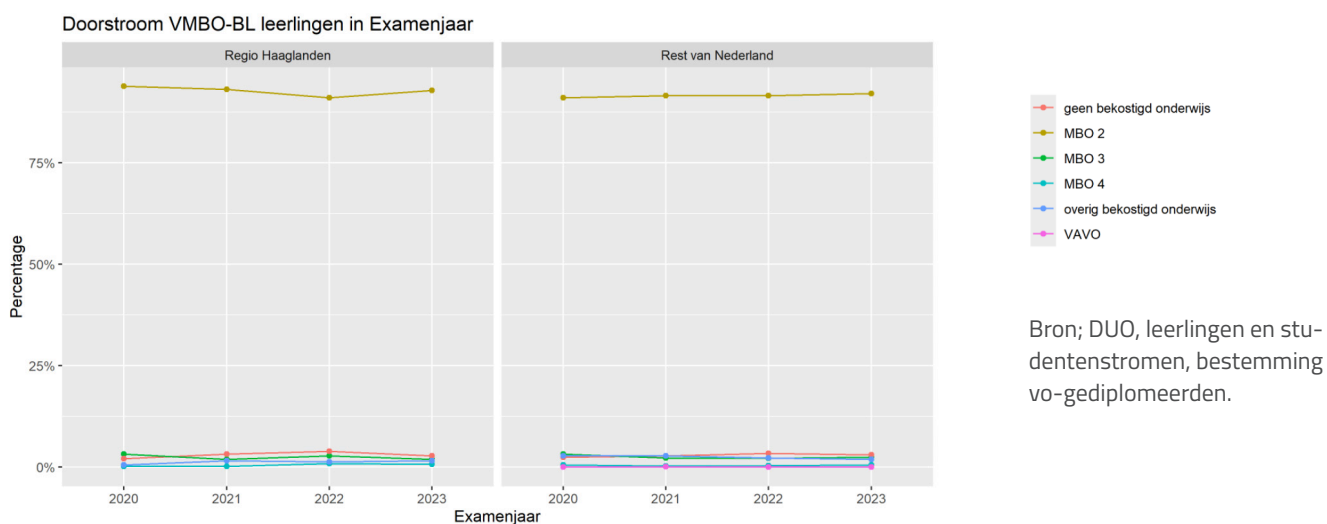
Zorg en welzijn is in de regio Haaglanden sterker vertegenwoordigd dan landelijk, met uitzondering van TL. Bij kader en gemengd is landbouw sterker vertegenwoordigd dan landelijk (figuur 5b en 5c). Als laatste valt op dat er weinig geslaagden zijn in intersectionele programma's. Deze worden blijkbaar minder gekozen of aangeboden in onze regio.

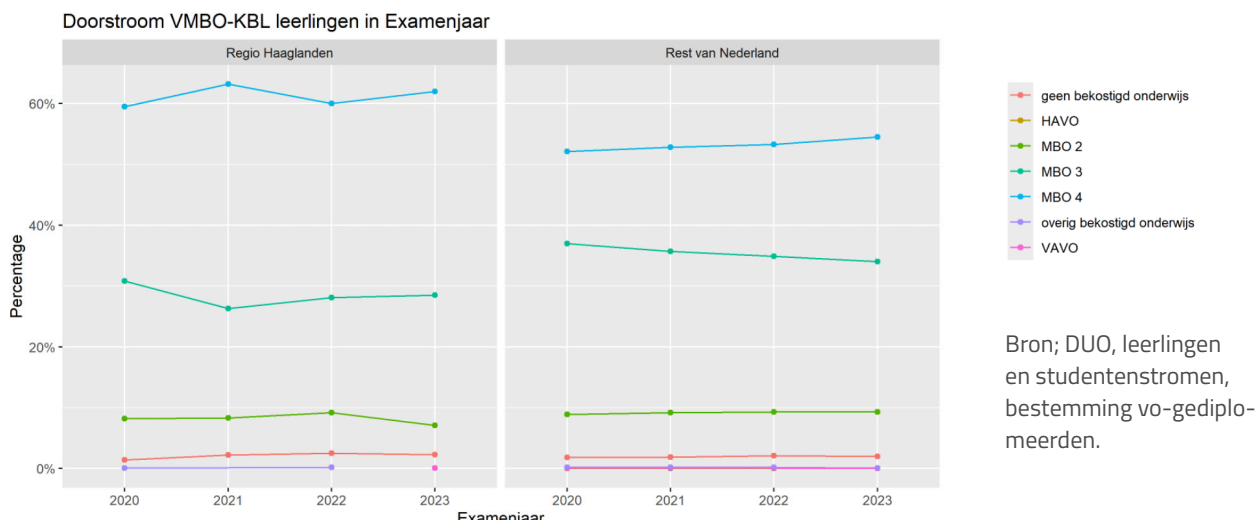
Figuur 5d. Percentage van het aantal geslaagde leerlingen vmbo-theoretisch naar sector.

Na het behalen van het vmbo-diploma: doorstroom naar het mbo

Van de geslaagde leerlingen vmbo-basis stroomt ongeveer 90% direct na het examen door naar mbo niveau 2. Een klein percentage volgt ander onderwijs, bijvoorbeeld mbo niveau 3. Enkele procenten volgen het jaar na de diplomering geen bekostigd onderwijs. Deze cijfers zijn opvallend stabiel door de tijd (zie figuur 6a) en wijken weinig af van het landelijk patroon.

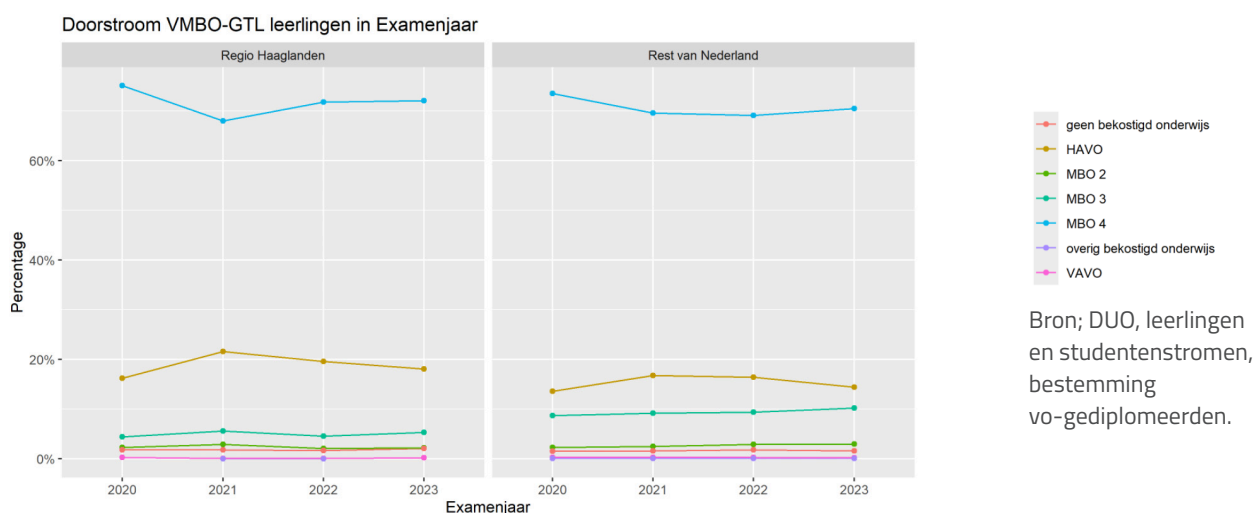

Figuur 6a. Doorstroom van geslaagde leerlingen vmbo-basis in het jaar direct volgend op het examenjaar.

Figuur 6b. Doorstroom van geslaagde leerlingen vmbo-kader in het jaar direct volgend op het examenjaar

Leerlingen die geslaagd zijn voor vmbo-kader stromen voor het grootste deel door naar mbo niveau 4. In onze regio is dat ruim 60% en relatief stabiel. Dit is hoger dan in de rest van Nederland, waar dit percentage ongeveer 55% is en langzaam stijgt. In onze regio is de doorstroom naar mbo niveau 3 iets lager dan 30 procent waar dit landelijk in de buurt van de 35% ligt (maar wel langzaam daalt). Verder zijn de verschillen klein. Ook hier zien we weer dat enkele procenten van de geslaagde leerlingen het jaar erna geen bekostigd onderwijs volgt.

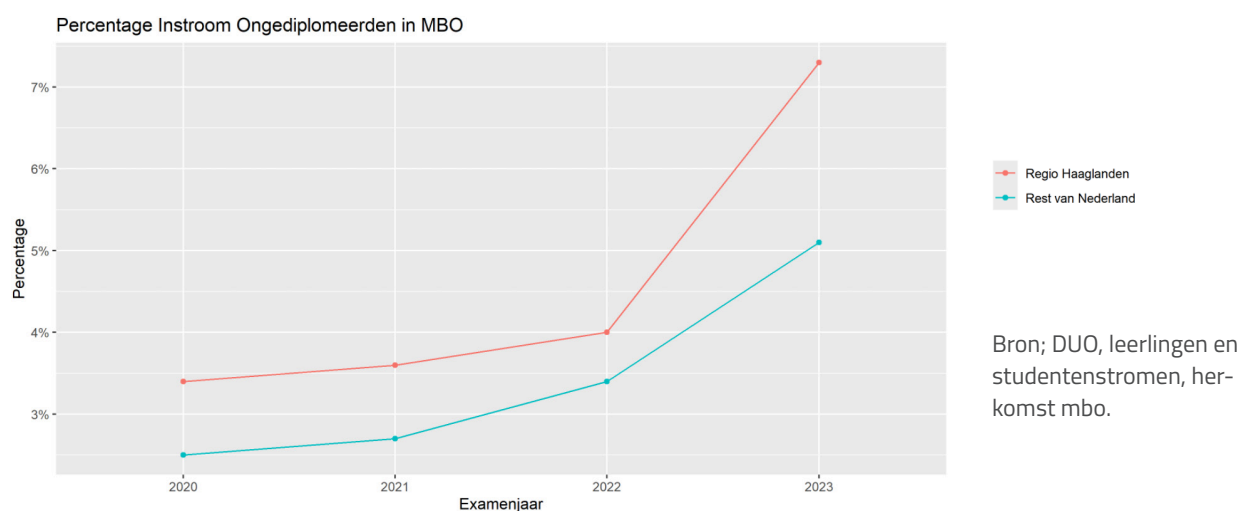
Figuur 6c. Doorstroom van geslaagde leerlingen vmbo GL/TL in het jaar direct volgend op het examenjaar.

Bij de leerlingen die geslaagd zijn voor vmbo GL/TL gaat in onze regio het grootste deel (ruim 70%) door naar mbo niveau 4. Bijna 20% gaat door naar havo, waar dit landelijk wat lager ligt (rond de 15%). Uit landelijk onderzoek van DUO [Van vmbo-t naar havo - Onderzoek - DUO](#), blijkt dat leerlingen die vmbo-GL/TL volgen op een school waar ook havo-onderwijs wordt aangeboden wat vaker voor havo kiezen en ook vaker binnen twee jaar hun havo diploma behalen.

Ruim 5% gaat door naar mbo niveau 3, waar dit landelijk bijna 10% is. Ook hier is weer een klein percentage van de geslaagden in het jaar volgend op het examen niet in het bekostigd onderwijs te vinden.

Als we de geslaagden van het vmbo in de regio Haaglanden vergelijken met het rest van het land valt bij alle leerwegen op dat leerlingen in onze regio vaker doorstromen naar hogere niveaus in het mbo of, bij GTL, vaker naar de havo gaan. In [bijlage 1a](#) is de doorstroom naar mbo-instellingen per gemeente beschikbaar.

Als laatste valt op dat het aantal ongediplomeerde vmbo-leerlingen dat instroomt in het mbo sterk toeneemt (zie figuur 7). Deze mogelijkheid bestaat door afspraken tussen de instellingen over programma's waarin ook zonder diploma doorstroom plaats kan vinden naar het mbo. In onze regio is de instroom van ongediplomeerde vmbo'ers in het mbo opgelopen tot ongeveer 440 in 2023, procentueel is de instroom met ruim 7% hoger dan landelijk (ruim 5%).

Figuur 7. Instroom: percentage ongediplomeerde vmbo'ers ten opzichte van totale instroom van vmbo'ers in het mbo.

Studievoortgang in de mbo-vervolgopleiding en havo

Voor de studievoortgang van studenten in het mbo moeten we verwijzen naar de rapportage over het mbo. Het is niet mogelijk gebleken de studievoortgang van de instroom van de geslaagde en ongediplomeerde leerlingen vanuit de diverse vmbo-leerwegen en vanuit de havo goed weer te geven. Het mbo kent, net als het hoger onderwijs een databestand bij DUO (het 1CijferMBO-bestand). Voor zover bekend wordt dit bestand niet gedeeld met de mbo-scholen en de MBO-Raad kon ons ook niet verder helpen. Dat is niet in lijn met de situatie op hogescholen en universiteiten waar de Vereniging Hogescholen bijvoorbeeld een dashboard heeft over de studievoortgang van de diverse instroomgroepen en het 1CijferHO-bestand wordt gedeeld met de hogescholen (het deel dat over de studenten van de eigen instellingen gaat) en met de VH en de VSNU.

Spirit4You is recentelijk in contact geraakt met ECBO, Expertisecentrum Beroepsonderwijs (onderdeel van Cinop). ECBO is al enkele jaren in gesprek met diverse partijen om goede data te kunnen leveren over de studievoortgang van diverse instroomgroepen in het mbo (naar veel meer variabelen dan alleen het niveau van de vooropleiding), data om vroegtijdig schoolverlaters te kunnen volgen en data om te zien hoe de gediplomeerde mbo'ers op de arbeidsmarkt terecht komen (soort contract, salaris, etc). De bedoeling is dat ECBO gegevenssets gaat leveren aan mbo-scholen. Het goed regelen van privacy en de samenwerking met diverse eigenaren van gegevens heeft veel tijd gekost, maar lijkt nu rond. ECBO geeft aan dat binnen een jaar gegevens geleverd kunnen worden. Daarop vooruitlopend kijkt Spirit4You naar de mogelijkheden om de kennis van ECBO sneller te benutten.

Daarnaast gaat Spirit4You in gesprek met het lectoraat Learning Technology and Analytics van de Haagse Hogeschool om de mogelijkheden voor het gebruik van microdata van het CBS te exploreren. Een vraag is of, en onder welke voorwaarden het CBS dit toe zal staan. Welke studiekeuze studenten maken als zij gaan studeren op het hbo in de regio Haaglanden is hieronder aangegeven per hbo-sector (figuur 8).

Belangrijkste bevindingen havo

De trends onder havisten tonen een aantal opvallende ontwikkelingen. Landelijk krimpt het aantal havisten, terwijl de instroom in de regio Haaglanden min of meer stabiel blijft. Daarbij daalt het slagingspercentage ook in Haaglanden tot onder het pre-corona niveau en neemt de overstap zonder diploma naar het mbo sterk toe.

Na het behalen van het havo-diploma kiest bijna 70% van de studenten direct voor een hbo-opleiding. Dit percentage daalde de afgelopen jaren maar dit lijkt nu te stabiliseren.

Deze ontwikkelingen geven aanleiding om nader te kijken naar regionale verschillen en de onderliggende factoren die van invloed zijn op de doorstroom in het hoger onderwijs.

De regio waarin Spirit4You werkzaam is betreft de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Delft, Pijnacker-Nootdorp, Westland, Zoetermeer, Midden-Delfland en Wassenaar. We gebruiken hier de term Haaglanden of S4Y-regio. We kijken hier steeds naar de leerlingen van de (vestigingen van) scholen die in deze regio havo-onderwijs aanbieden.

Tijdens de havo

- Het aantal havisten in Nederland krimpt. In de regio Haaglanden blijft het aantal havisten schommelen binnen een marge van 1,5%.
- Het aantal havisten dat in Haaglanden een diploma behaalt daalt. Dit komt onder andere doordat het slagingspercentage na een forste toename tijdens het eerste coronajaar (leerjaar 2019) is gedaald tot onder het niveau van voor corona.
- Het aantal havisten dat zonder diploma naar het mbo overstapt stijgt sterk.
- Het aantal havisten dat een natuur&techniek-profiel kiest daalt. In de regio Haaglanden is deze daling minder snel dan landelijk. Hetzelfde geldt voor het aantal studenten dat wiskunde B in het pakket heeft. Dit heeft gevolgen voor het vervolgonderwijs.

Na de havo

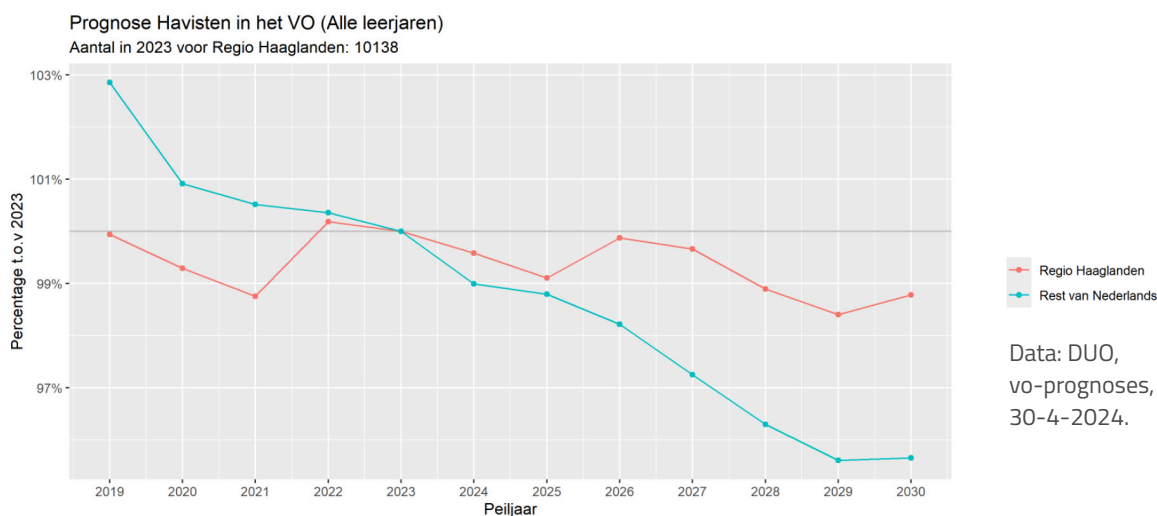
- Na het behalen van het havo-diploma gaat bijna 70% direct studeren op het hbo. Dit percentage lijkt na enkele jaren van daling in 2023 te stabiliseren. Het percentage studenten dat niet direct aansluitend voor onderwijs koos, kende enkele jaren van stijging en lijkt nu ook te stabiliseren.
- In onze regio kiest een hoger percentage van de havisten die naar het hbo gaan voor een hbo-opleiding in de sector techniek en dit percentage is stijgend tot bijna 30% in 2023. Dit gaat hier ten koste van de grootste sector, de sector economie. In de regio Haaglanden wordt minder dan landelijk gekozen voor onderwijs en gezondheidszorg.
- In het eerste hbo-studiejaar is er sprake van uitval uit het onderwijs en het switchen naar een andere opleiding. Samen zijn uitval (14,2%) en switch (27,4%) van havisten die voor het eerst in stromen in het hbo in onze regio nu ruim 40%. Het switchpercentage is iets hoger dan landelijk.

- Uitval en switch bij de Hotelschool en het kunstonderwijs (steeds bedoelen we havisten die voor het eerst in het hbo studeren) zijn zeer laag vergeleken bij de brede hogescholen in de regio.
- Er zijn groepen havisten die vaker uitvallen en/of switchen in het jaar na hun start in het hbo. Mannen kennen hogere uitval- switchpercentages. Jonge studenten vallen minder vaak uit maar switchen vaker, en ook de sector waarin de student gaat studeren maakt verschil.
- Landelijk heeft vijf jaar na aanvang van een hbo-opleiding bijna 50% van de havisten een diploma in het hoger onderwijs behaald. Dit percentage daalt. In onze regio is dit percentage harder gedaald en ligt nu op 43,5%. Acht jaar na aanvang van een hbo-opleiding is dit percentage 72%. Het verschil met landelijk is dan nog maar 2 procent. Het percentage dat na 8 jaar het diploma heeft behaald, stijgt. Studenten met een havo vooropleiding doen langer over hun studie.

Aantal leerlingen en doorstroom

DUO geeft prognoses voor het aantal studenten dat met een hbo-opleiding start. Veel hogescholen maken zich zorgen over krimp van het aantal studenten. In de Randstad lijkt hiervan geen of beperkt sprake. In de regio Haaglanden wordt na een daling in 2023 een zeer beperkte verdere daling voorzien. (zie [bijlage 1b](#) voor een tabel met de door duo geprognoseerde aantallen studenten dat met een voltijdse hbo-bachelor start na de vooropleiding). Deze daling lijkt niet te liggen aan het aantal havisten in Haaglanden. Dat aantal schommelt wat. Dit in tegenstelling tot Nederland als geheel waar krimp vooral buiten de Randstad merkbaar is. Figuur 1 geeft het aantal door DUO geprognoseerde havisten in onze regio en de rest van NL (het brugjaar is hierbij niet meegenomen).

DUO maakt deze prognoses op basis van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen. In [bijlage 1b](#) is deze informatie per gemeente en school te vinden. Overigens kan het dan zijn dat het aantal havisten hoger uitvalt door bijvoorbeeld de snelle groei van het John Dewey College in de Binckhorst in Den Haag waar op dit moment veel wordt gebouwd. Deze school is nog niet opgenomen in de prognoses van de instellingen. Havisten zijn de belangrijkste groep voor de instroom in hbo-instellingen. Een goede indicatie is de Haagse Hogeschool. Hier is het aandeel van havisten in de nieuwe instroom in bacheloropleidingen met een voltijds karakter jaarlijks ongeveer 55%, van mbo'ers 25% en van vwo'ers 8% (in deze percentages zijn internationale studenten niet meegenomen).

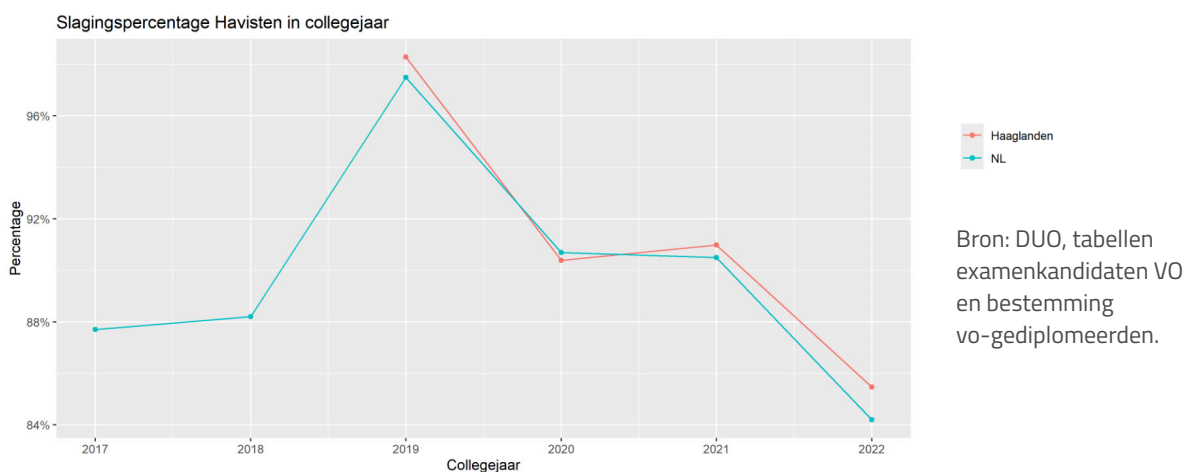

Figuur 1. Prognose van het aantal havisten (exclusief brugjaar) op de scholen in de regio Haaglanden.

Slagingspercentage havisten

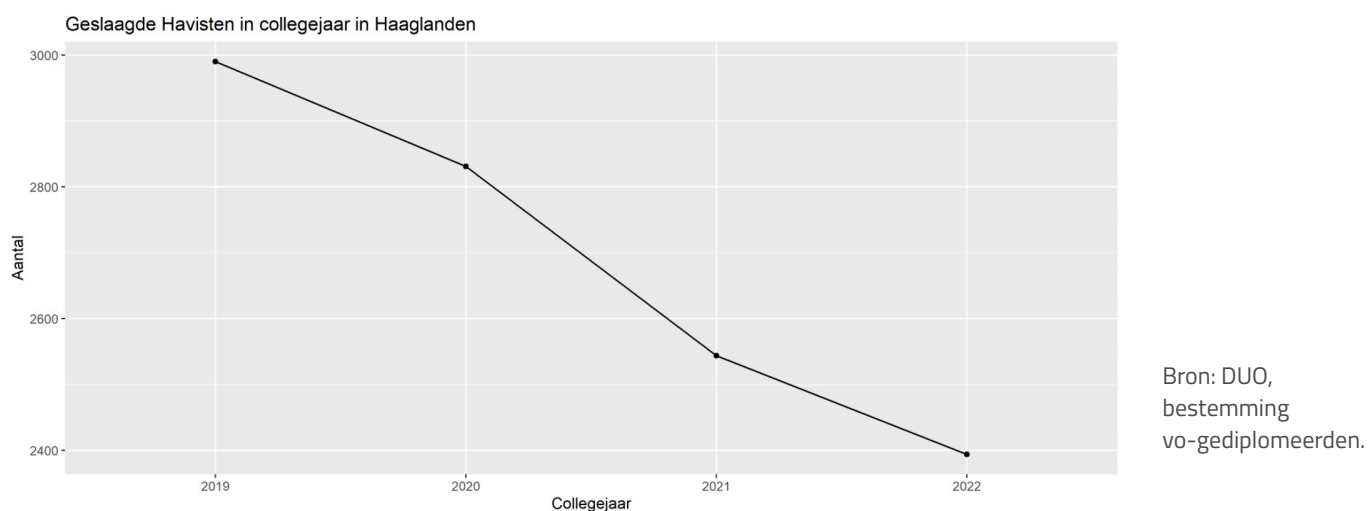
Het aantal havisten dat naar het hbo komt, is niet alleen afhankelijk van het aantal scholieren op de havo. Slagingspercentage, de keuze voor al of niet doorstuderen in de regio en het tussentijds verlaten van de havo zijn ook van belang.

Het slagingspercentage van havisten, dat tijdens het eerste coronajaar sterk opliep, laten daarna een relatief sterke daling zien tot onder het niveau van voor corona waar zij stabiliseren. De trends in Haaglanden en de rest van Nederland lopen vrijwel gelijk op (zie figuur 2). Mogelijk is dit een nawee van corona en is dit tijdelijk, mogelijk is dit een nieuwe situatie. Voor corona was het slagingspercentage een aantal jaren vrijwel stabiel (zie bijvoorbeeld het rapport [DUO schoolloopbanen NP onderwijs](#), blz 32).

Figuur 2. Slagingspercentage van havisten naar examenjaar.

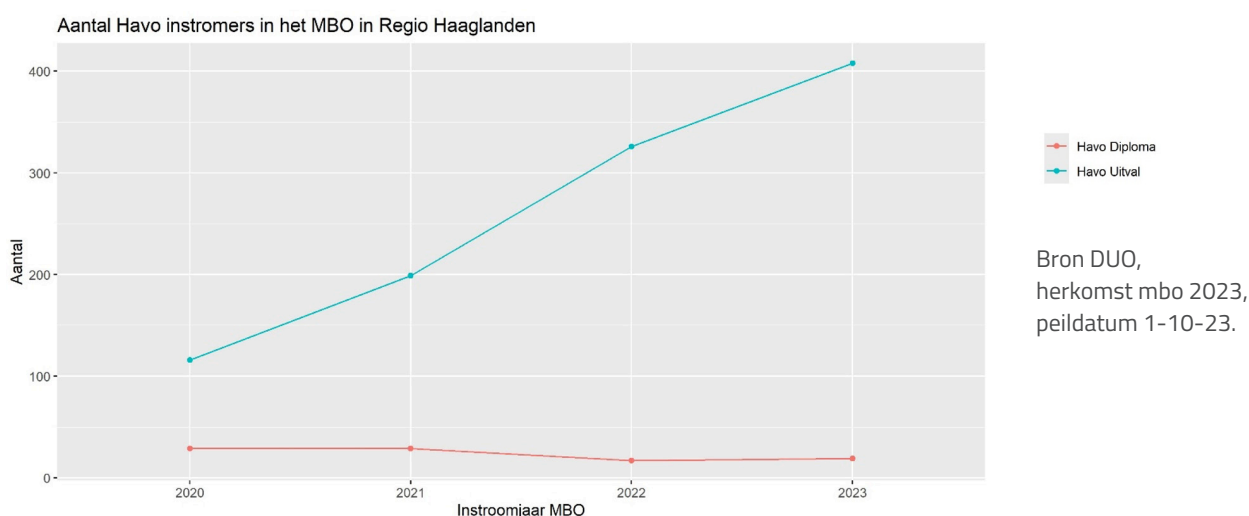
Het aantal geslaagde havisten is in onze regio ook (tijdelijk?) afgenomen. Dit is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Aantal geslaagde havisten in de regio Haaglanden naar schooljaar (examens in de lente van het volgende kalenderjaar).

Niet alleen is er sprake van een lager aantal behaalde examens waardoor de doorstroom naar het hbo (tijdelijk) afneemt. Er is tijdens de havo ook sprake van een sterk groeiende uitval naar het mbo (zie figuur 4). Dit kan vanaf het moment dat een havist over mag naar havo 4. Het aantal havisten dat met een diploma op zak naar het mbo gaat laat juist eerder een daling zien. Er zijn op dit moment nog geen langere termijn gegevens geanalyseerd van de scholieren die tijdens hun opleiding de havo verlaten. Bijvoorbeeld om zo'n mbo-opleiding te volgen. Gaan zij na die opleiding alsnog naar het hbo of gaan zij juist aan het werk? Op deze vragen hopen we op termijn antwoorden te vinden. In [bijlage 1b](#) is het aantal havo doorstromers naar het mbo per instelling te vinden.

Nieuwe trend: van havo naar mbo.

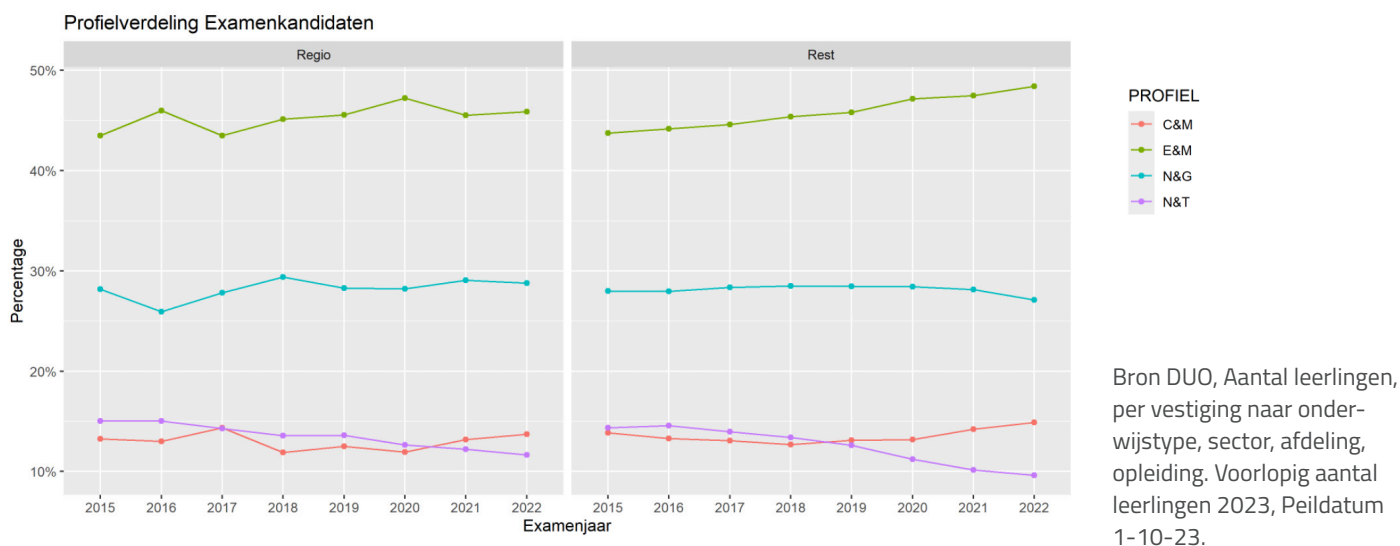
Figuur 4. Havisten met en zonder diploma die instromen in het mbo.

Een landelijk onderzoek van de onderwijsinspectie (doorstroom van havo 4 naar mbo, alternatieve route niet zonder risico's) geeft aan dat in schooljaar 22-23 landelijk ruim 10% van alle havo 4-leerlingen overstapte naar het mbo, waarvan ongeveer 90% naar mbo niveau 4 (de meeste leerlingen stappen over in havo 4, een veel kleinere groep in havo 3 en in havo 5).

Leerlingen die vanuit vmbo g/t (mavo) naar de havo gingen, maakten deze ongediplomeerde overstap naar het mbo 2x zo vaak als leerlingen die vanuit het po direct de havo volgen. Ook leerlingen die in havo 4 zijn blijven zitten gaan vaker ongediplomeerd naar het mbo. Het rapport geeft aan dat van de havo-leerlingen die overstappen naar het mbo na 5 jaar 18% ongediplomeerd is uitgevallen. Zij hebben geen startkwalificatie. Dit is het risico waar de titel van het rapport op doelt. Mogelijk ligt het risico op uitval niet (alleen) in de overstap maar (ook) aan de overstappers. Zij vormen een andere groep dan de overige havisten, zo zijn zij bijvoorbeeld gemiddeld vaker zittenblijver. De inspectie concludeert dat nader onderzoek nodig is naar deze overstap.

Profiel en vakkenkeuze

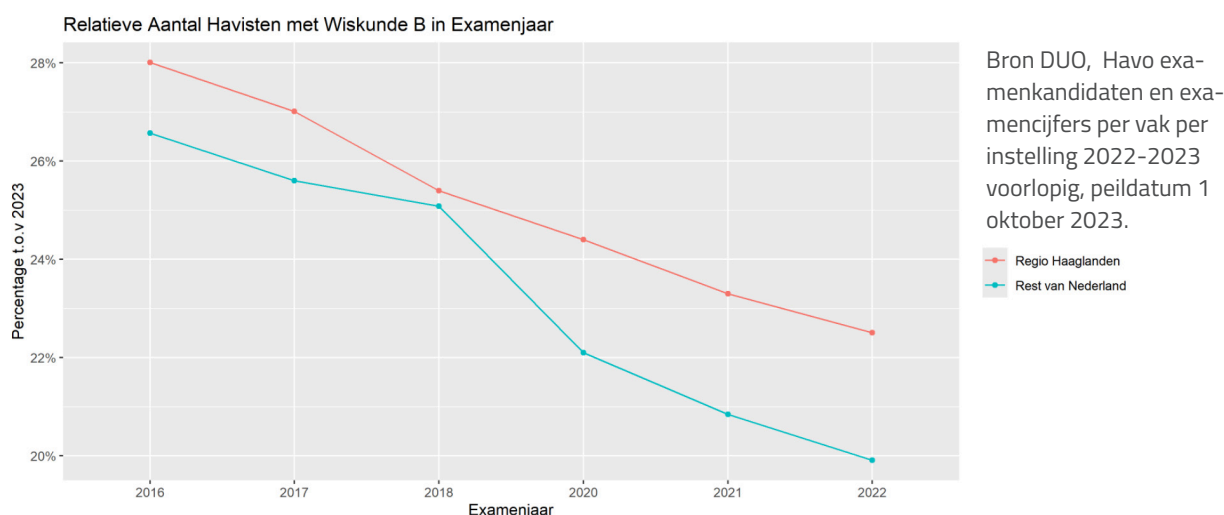
Naast de trend in behaalde diploma's en de achterliggende oorzaken ervan is er ook sprake van trends in profielkeuze en bijbehorende vakken. Vooral het profiel Natuur en Techniek wordt de laatste jaren minder gekozen (zie figuur 5). In de rest van Nederland is het percentage van de havisten dat hiervoor kiest bijna gehalveerd van 10% naar 5%. In de regio Haaglanden is deze trend niet zo sterk geweest als landelijk. (Scholieren met een dubbel profiel telden met beide profielen half mee). Overigens zit er een foutmarge in deze data in verband met privacy.

Figuur 5. Profielkeuze naar examenjaar in Haaglanden en de rest van Nederland.

Deze verandering in profielkeuze is ook waar te nemen in het percentage havisten dat wiskunde B doet (zie figuur 3). Dit geeft een uitdaging voor de technische opleidingen waarvoor wiskunde B vaak vereist is.

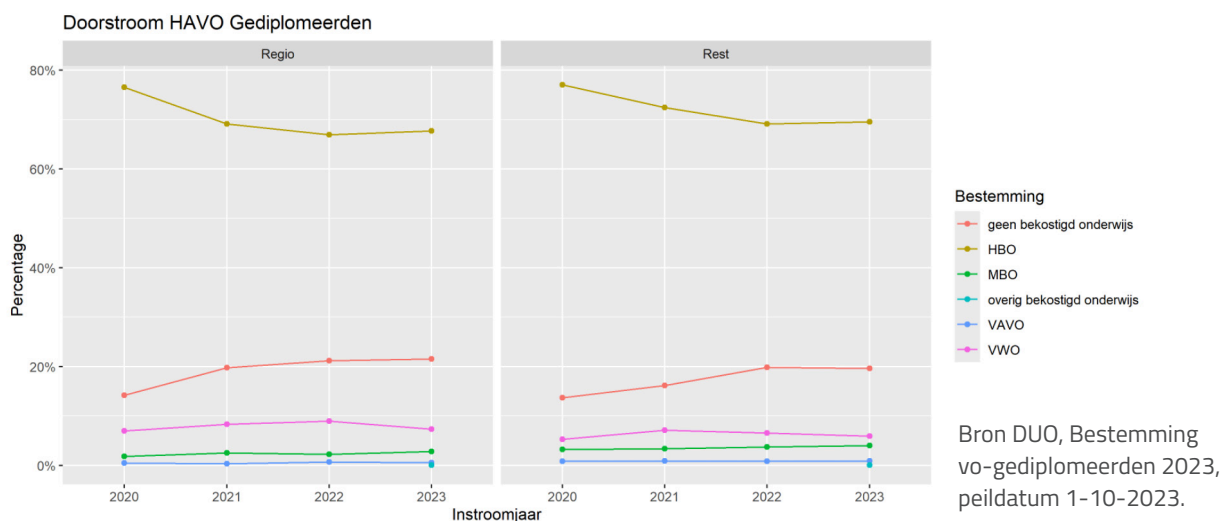
Deze verandering in profielkeuze is ook waar te nemen in het percentage havisten dat wiskunde B doet (zie figuur 3). Dit geeft een uitdaging voor de technische opleidingen waarvoor wiskunde B vaak vereist is. Deze opleidingen krijgen te maken met een afnemende instroom of voelen zich gedwongen om wiskunde B als toegangseis te laten vervallen, waarna vaak summercourses of bijspijkertrajecten worden opgetuigd. Let op. De gegevens over wiskunde B komen uit een rommelige gegevensbestand en kennen een foutmarge. In [bijlage 1b](#) is een schatting van het percentage wiskunde-B leerlingen per school gegeven.

Figuur 6. Percentage havo-examenkandidaten naar examenjaar in Haaglanden en de rest van Nederland.

Na het behalen van het havo-examen

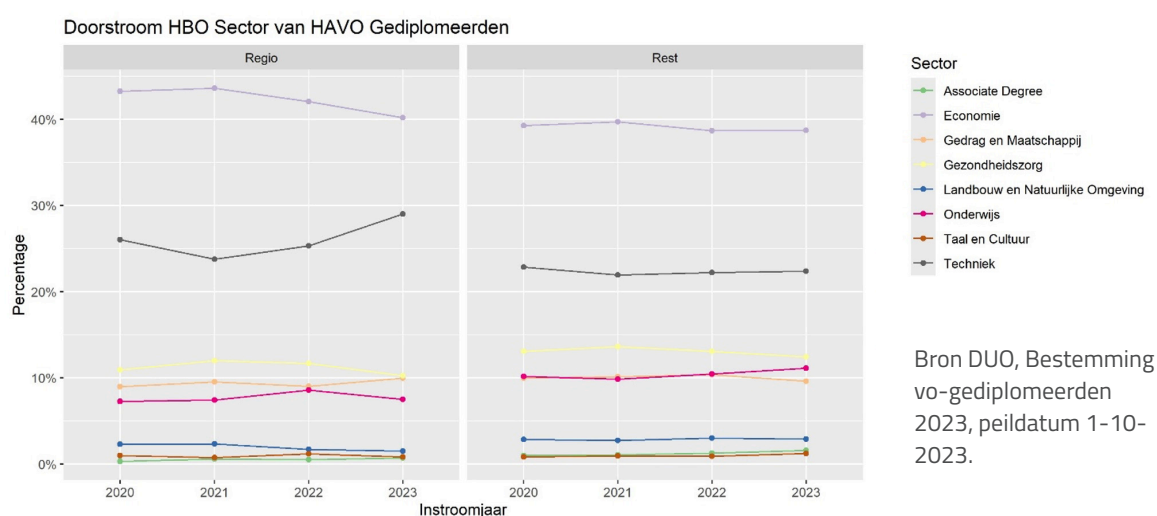
Figuur 7 geeft inzicht in de keuzes die havisten maken direct na het behalen van hun havo-diploma. Het aantal havisten dat na het behalen van hun diploma met een hbo-opleiding start, lijkt na een aantal jaren van daling nu te stabiliseren onder de 70%. De keuzes die studenten maken zijn per instelling weergegeven in [bijlage 1b](#).

Figuur 7. Keuze van havo-gediplomeerden in het jaar na het examenjaar in de regio Haaglanden en de rest van Nederland.

De daling van het percentage havisten dat zich na het behalen van het diploma inschreef bij een hbo-opleiding viel samen met een iets hoger percentage dat doorging met het vwo, maar vooral met een stijging van het percentage dat zich niet inschreef bij een bekostigde onderwijsinstelling in Nederland. Gezien de coronamaatregelen is het niet waarschijnlijk dat zij een opleiding in het buitenland kozen. Een tussenjaar of werk lijkt waarschijnlijker. Het is nog niet duidelijk of dit alleen uitstel of ook vaak afstel betekent. Mogelijk geven de cohortstudies van NRO hier op termijn meer zicht op.

Welke studiekeuze studenten maken als zij gaan studeren op het hbo in de regio Haaglanden is hieronder aangegeven per hbo-sector (figuur 8).

Figuur 8. Keuze van de hbo-sector van havo-gediplomeerden die kiezen voor het hbo in het jaar na het examenjaar in de regio Haaglanden en de rest van Nederland.

In de regio Haaglanden leidt de afnemende belangstelling voor N&T-profielen niet tot minder instroom in opleidingen in de sector techniek, het tegenovergestelde is het geval. Het percentage studenten dat voor deze sector kiest is ook hoger dan landelijk. Een afname in populariteit is wel te vinden in economische opleidingen. Gezondheidszorg en onderwijs lijken na een korte toename in populariteit in onze regio weer terug te vallen naar het niveau van 2020. Het percentage studenten dat voor deze sectoren kiest is ook lager dan in de rest van het land. In onze regio kiest maar een klein deel van de studenten voor een Associate degree (AD), dat is een verkorte hbo-opleiding van twee jaar. Het aanbod van AD-opleidingen in Haaglanden is nog beperkt maar groeit wel.

Studievoortgang van havisten in de hbo-vervolgopleiding

Het eerste studiejaar: uitval en switch

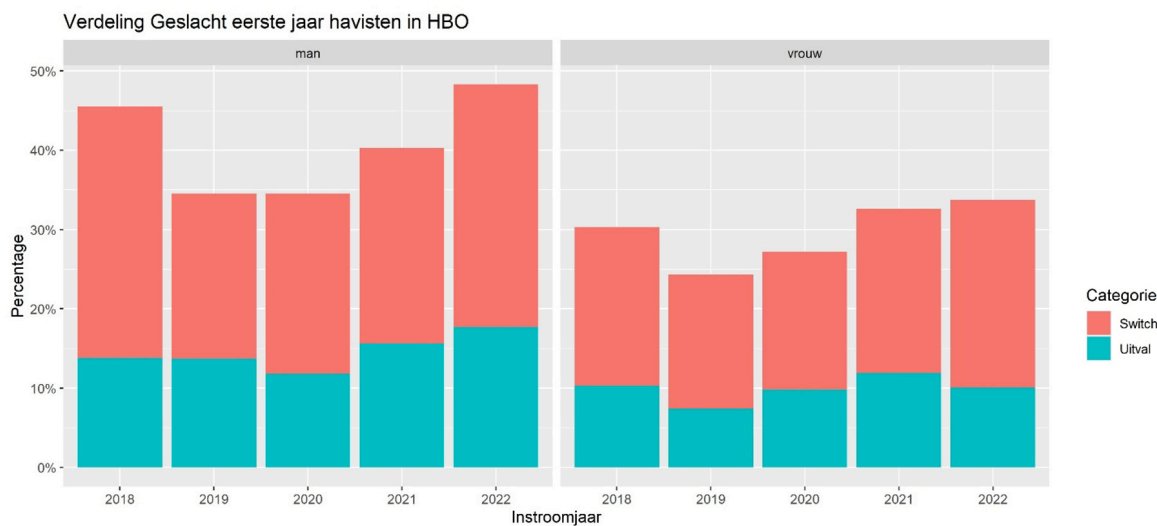
Het eerste studiejaar is cruciaal voor veel hbo-studenten. Na afloop van het eerste jaar kan blijken dat:

- een student zich weer inschrijft bij dezelfde opleiding.
- een student een switch maakt naar een andere opleiding en/of hogeschool.
- een student het jaar erna niet meer is ingeschreven in het hoger onderwijs. We spreken dan van uitval (uit het hoger onderwijs). Een deel van deze uitvallers komt na een tussenjaar of in de jaren erna alsnog terug naar het hbo of een universiteit.

In figuur 9 is te zien hoe vaak studenten met een havo-diploma die zich voor het eerst inschrijven bij een hogeschool in de regio uitvallen of switchen. Hogescholen in de regio zijn De Haagse Hogeschool, Hogeschool Inholland, Hotelschool Den Haag en de Hogeschool der Kunsten. Het gaat bij deze hogescholen om vestigingen in Den Haag, Delft, Zoetermeer.

In 2022 blijkt dat na het eerste jaar meer dan 40% van deze studenten zich niet herinschrijft bij zijn opleiding (zie figuur 9). Vanuit de opleiding gezien is er dus sprake van meer dan 40% uitval. Dit maakt het eerste jaar erg onrustig bij bijvoorbeeld groepswork waar altijd wel een student is die twijfelt en/of langzaam afhaakt. We weten dat hierbij een verschil bestaat tussen de Randstad en de rest van Nederland. In deze figuur komt dat maar beperkt tot uiting. Uitval en switch komen in veel mindere mate voor bij de Hotelschool en de Hogeschool der Kunsten (gegevens over eerstejaars havisten in de diverse hbo-instellingen zijn te vinden in de [bijlage](#)).

Ongeveer een derde van de studenten in een klas/cohort komt niet direct van een vooropleiding maar was eerder ingeschreven bij een andere opleiding in het hoger onderwijs. Dit past bij het aantal switchers en studenten die uitvallen maar later toch weer starten met een opleiding. Studenten die al een keer te maken hebben gehad met switch en uitval hebben een hogere kans om weer te switchen of uit te vallen (zie bijvoorbeeld [DUO, Trends in het HO, 22-10-24](#), pag. 24). De uitval uit de opleiding is in de praktijk dus vaak hoger dan in de figuur waar alleen studenten zijn meegenomen die direct uit de havo-vooropleiding komen.

Figuur 9. Het verschil tussen mannen en vrouwen in uitval en switch in hun eerste jaar in het hbo, regio Haaglanden.

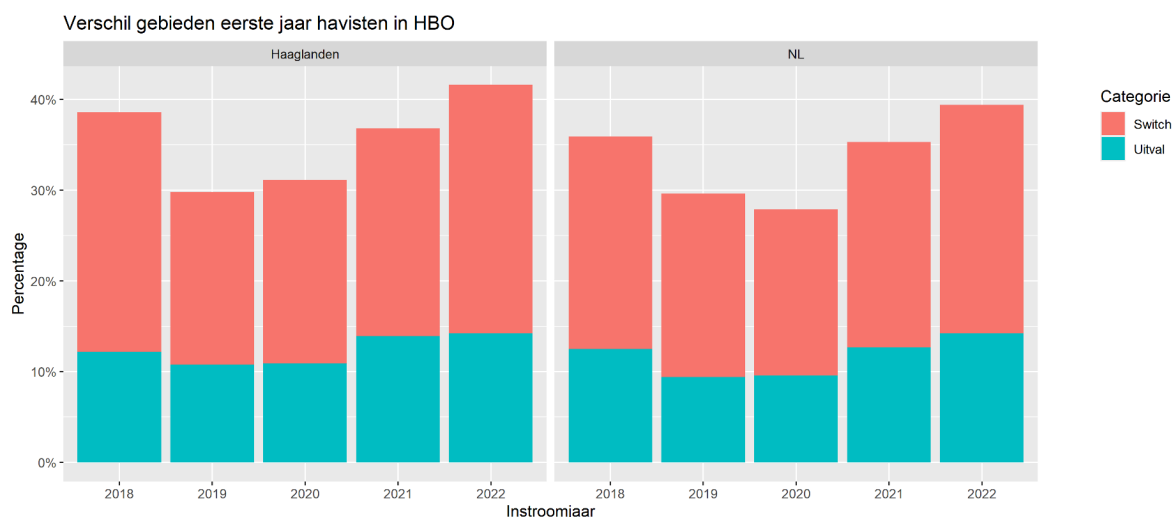
Belangrijk voor studenten is dat de hbo-instellingen hebben besloten om het BSA tijdens corona niet te effectueren. Het BSA is het bindend studieadvies, waarbij een student na het eerste jaar met zijn opleiding moet stoppen als hij of zij het aantal studiepunten voor de BSA-norm (vaak 45 of 50 van de 60 punten) niet heeft behaald. Landelijk zijn veel discussies over het BSA, die vooral gaan over waarden als toegankelijkheid, keuze, flexibiliteit, studentenwelzijn, prestaties, langstudeerders, etc. Bij steeds meer hogescholen in het land wordt het BSA vervangen door een dringend studieadvies (DSA), zoals bijvoorbeeld bij Hogeschool Rotterdam. Bij andere hogescholen zijn pilots met het DSA of wordt overgestapt naar andere alternatieven voor een BSA, zoals doorstroomnormen (bijvoorbeeld Avans Hogeschool). Ook zijn er hogescholen waar opleidingen of faculteiten kiezen tussen een BSA of DSA (Hogeschool Utrecht en Hogeschool Leiden). De hogescholen in de regio Haaglanden hebben nog een BSA. Studenten vanaf cohort 2022 hebben hier weer mee te maken.

Op brede hogescholen, met een BSA, is de uitval in het eerste jaar veel hoger dan bij brede hogescholen met een DSA. Het patroon van uitval bij de DSA-hogescholen lijkt meer op de verlaagde uitval tijdens corona. Een studie van de R6-hogescholen laat zien dat het afschaffen van het BSA waarschijnlijk wel leidt tot het (deels) verschuiven van switch en uitval, van jaar 1 naar jaar 2 en soms zelfs jaar 3. Goede begeleiding lijkt hierbij noodzakelijk. Hotelschool The Hague en de Hogeschool der Kunsten Den Haag kennen vormen van selectie (en zelfselectie) aan de poort waardoor de rol van het BSA beperkt is.

Zowel het percentage havisten dat uitvalt uit het onderwijs als het percentage havisten dat een switch maakt, is inmiddels hoger dan voor corona. In [bijlage 1b](#) zijn uitval en switchpercentages per hbo-instelling te zien.

Het eerste studiejaar: identificeren van groepen met hoge uitval en switch

Uitval en switch zijn hoog en nemen toe. Welke studentgroepen hebben de grootste bijdrage aan deze hoge uitval? Hier kijken we naar geslacht, leeftijd en sector. Daarnaast zijn variabelen als migratieachtergrond, opleidingsniveau van ouders en postcodegebied sterk differentiërend voor uitval, switch en studiesucces. Wij zijn in deze rapportage voorzichtig met privacygevoelige variabelen als migratieachtergrond. DUO geeft inzicht in deze variabelen, zie bijvoorbeeld [DUO, Trends in het HO, 22-10-24](#), pag. 87 voor verschillen naar migratieachtergrond. Verder inzoomen op deze achtergrondkenmerken is van belang als Spirit4You daar echt iets mee wil doen.

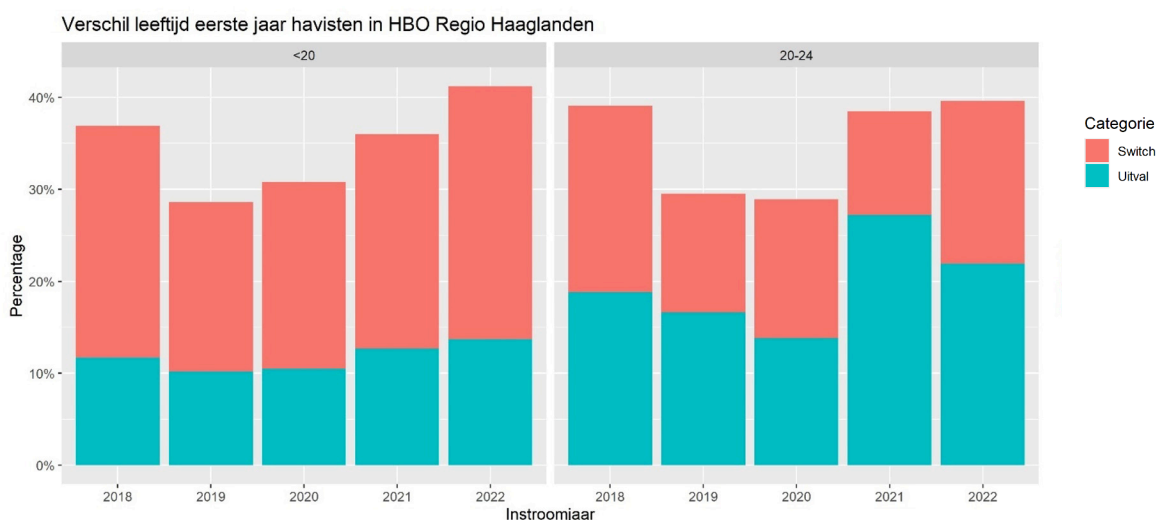

Figuur 10. Uitval en switch van havisten in hun eerste jaar in het hbo (Haaglanden, Nederland).

Er is een structureel en groot verschil tussen mannelijke en vrouwelijke studenten (figuur 10). Uitval en switch zijn bij mannen hoger dan voor corona, vrouwen switchen alleen vaker dan voor corona. Uit '100 dagen Hogeschool', een jaarlijks onderzoek van de R6-hogescholen bij eerstejaarsstudenten, blijkt dat mannen en vrouwen vooral verschillen in hun studiegedrag. Waarschijnlijk is dit de belangrijkste verklaring voor de verschillen in uitval en switch in het eerste studiejaar.

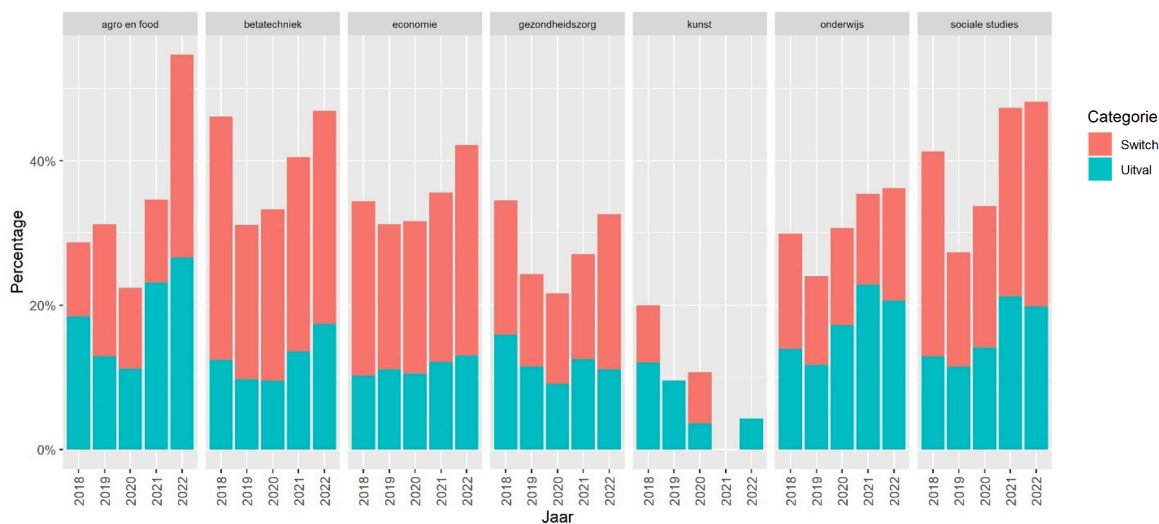
Havisten die besluiten voor het eerst naar het ho te gaan, kunnen dat op verschillende leeftijden doen. Hier wordt vooral het verschil belicht tussen havisten die jonger zijn dan 20 als ze in het hbo starten en studenten die dan tussen de 20 en 24 zijn.

Uit figuur 11 blijkt dat hbo-starters met een havo diploma die tussen de 20 en 24 zijn ongeveer even vaak uitvallen uit hun opleiding (uitval en switch opgeteld) als hun jongere tegenhangers. De oudere groep valt veel vaker uit het hoger onderwijs, de jongere groep switcht veel vaker.

Figuur 11. Uitval en switch van havisten in hun eerste jaar in het hbo (Haaglanden, Nederland).

Ook zijn er verschillen in uitval en switch per hbo-opleiding die een student kiest. Hierbij is in figuur 12 de voortgang in het eerste jaar per sector weergegeven.

Figuur 12. Verschil naar hbo-sectoren in uitval en switch van havisten in Haaglanden in hun eerste jaar in het hbo.

De sector agro en food geeft voor cohort 2022 een opvallend beeld, maar deze sector betreft een heel klein aantal studenten. Bij de sociale studies zijn zowel het percentage switchers als het percentage uitvallers hoog. Bij de sector betatechniek en bij de sector economie is er vooral sprake van een verhoogd percentage switchers. Bij de sector onderwijs is de uitval het hoogst maar wordt er minder geswitcht. De meeste studenten zijn te vinden in de sector economie. Hier is vooral het percentage studenten dat switcht hoog. De informatie uit de figuren in deze studie kan gecombineerd worden bekeken. Zo kan interessant zijn om de aanpak in de sectoren onderwijs en sociale studies vooral op mannen te richten. Ook kan verdere verdieping plaatsvinden. Bijvoorbeeld: over welke opleidingen in een bepaalde sector is betere voorlichting nodig? Ook zijn er nog andere variabelen die studenten in groepen indelen die verschillen in studievoortgang (uitval en switch).

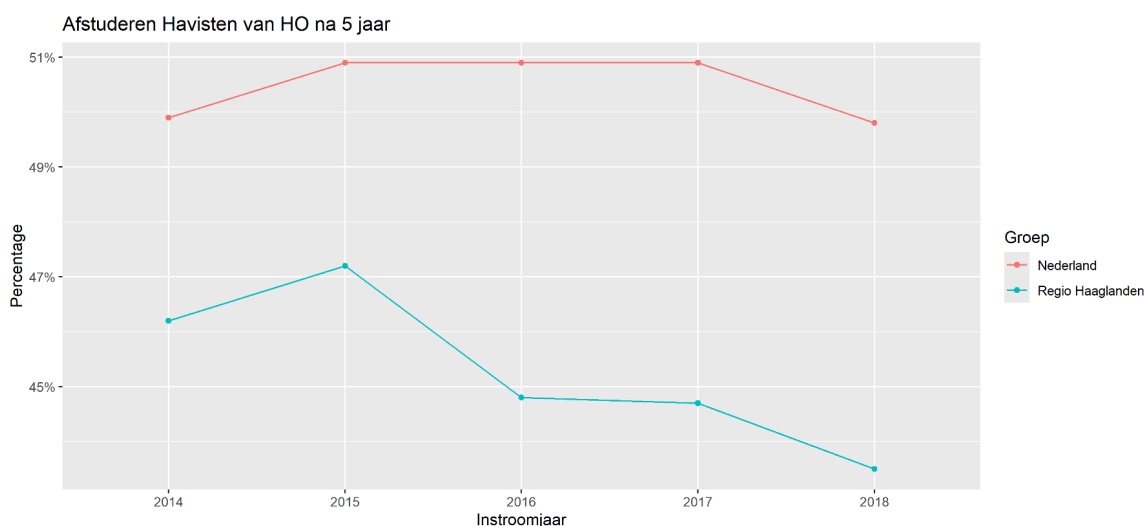
Havo en Vavo

In de rapportages over studievoortgang is geen onderscheid gemaakt tussen havisten. Dit is niet mogelijk omdat de gebruikte data dit niet toelaten. In de databestanden van DUO zijn de vavo-scholen niet altijd meegenomen. Om een gevoel te geven van het aantal havisten met een vavo-diploma dat gaat studeren wordt hier het voorbeeld van de Haagse Hogeschool gebruikt.

In het afgelopen jaar stroomden er bij De Haagse Hogeschool bij de bacheloropleidingen (voltijdopleidingen en duale opleidingen met een voltijds karakter in het eerste jaar) 974 havisten in vanuit de VO-scholen in de Spirit4You regio. Daarnaast stroomden er vanuit onze regio 51 havisten in vanuit een ROC (bijna allemaal ROC Mondriaan). Dit zijn waarschijnlijk Vavisten. Instroom van havisten in de Haagse Hogeschool, vanuit onze regio, lijkt dus voor bijna vijf procent te bestaan uit Vavisten.

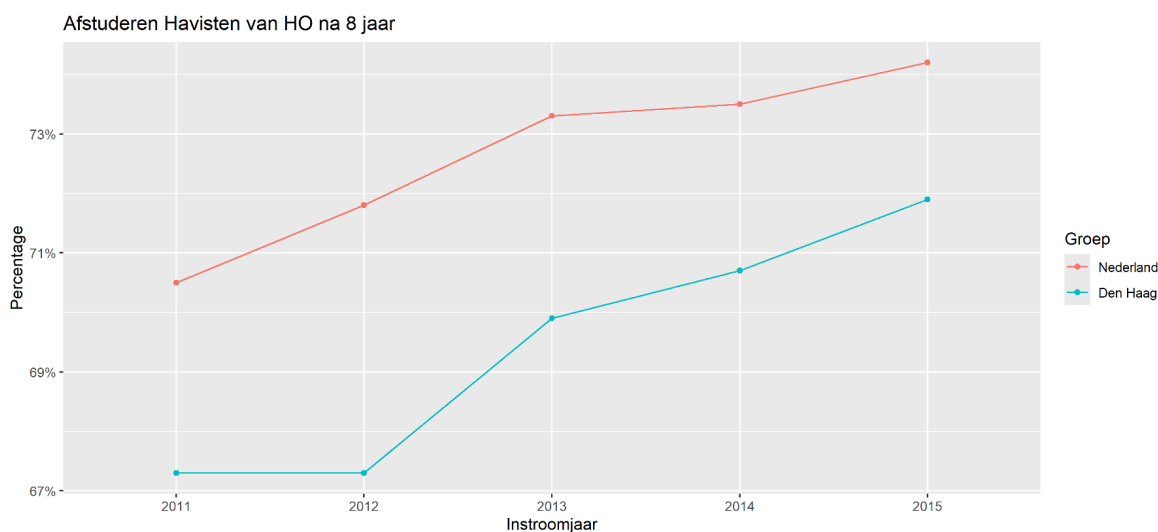
Afstuderen

Afstuderen lijkt wat verder af te staan van de directe keuzeprocessen waar Spirit4You een rol in heeft. Er is gekozen om de diepgang in dit onderwerp beperkter te houden dan bij het eerste jaar. Figuur 13 laat zien dat het percentage geslaagden na 5 jaar afneemt. In de regio Haaglanden is deze afname groter dan in de rest van het land. Met afstuderen wordt hier bedoeld dat de havist die direct na de havo is gestart met een opleiding bij een hbo-instelling in Haaglanden, ergens in het hoger onderwijs een diploma heeft behaald. Dat hoeft dus niet de opleiding of instelling te zijn waarmee is gestart. In [bijlage 1b](#) zijn gegevens over afstuderen van havisten per hbo-instelling te vinden.

Figuur 13. Percentage havisten dat is afgestudeerd in het ho vijf jaar na de start van een hbo-opleiding in Haaglanden/NL.

Het percentage studenten met een havo achtergrond dat uiteindelijk afstudeert blijft ook na 8 jaar (definitie verder gelijk als bij vijf jaar) in de regio Haaglanden achter bij de rest van Nederland (figuur 14). De verschillen na 8 jaar zijn een stuk kleiner dan na 5 jaar. Studenten in Haaglanden doen langer over hun studie maar krijgen het uiteindelijk voor elkaar bijna net zo vaak af te studeren.

Figuur 14. Percentage havisten dat is afgestudeerd in het ho acht jaar na de start van een hbo-opleiding in Haaglanden/NL.

Belangrijkste bevindingen mbo

De beschikbare openbare data over mbo-studenten zijn beperkter dan de data die DUO beschikbaar stelt voor het vo en ho. Het is nog niet gelukt om de studievoortgang in het mbo te differentiëren naar vooropleiding. Hierin komt mogelijk verandering als ECBO op termijn gegevens beschikbaar stelt in samenwerking met DUO.

Tijdens het mbo:

- Het aantal mbo'ers in de periode tot 2030 krimpt in Nederland. In de Spirit4You-regio is er geen sprake van krimp.
- Binnen de groep mbo-studenten neemt het aandeel van niveau 4 al jaren langzaam toe, deze trend lijkt zich in de periode tot 2030 voort te zetten.
- Het aandeel studenten in de sectorkamer techniek en gebouwde omgeving is in de regio Haaglanden nog iets lager dan in de rest van Nederland.
- Het aandeel van vrouwelijke studenten neemt toe met het niveau van de opleiding.
- Het aandeel van studenten boven de 23 jaar is uitzonderlijk hoog op niveau 3.
- Het startersresultaat heeft een daling ingezet tijdens corona. Nu lijkt langzaam enig herstel op gang te komen, maar nog niet op niveau 2.
- Jaarresultaat en diplomaresultaat namen eerst sterk toe tijdens corona maar kwamen daarna in een val terecht tot onder het niveau van voor corona. In de regio Haaglanden is in het laatste jaar van deze rapportage herstel opgetreden en liggen deze indicatoren weer terug op of in de buurt van het pré-corona niveau. Landelijk liggen ze nog ver onder dit niveau. Haaglanden ligt nu veel dichterbij het landelijk gemiddelde dan voor corona.
- Het percentage vroegtijdig schoolverlater daalde sterk tijdens corona. Dit percentage loopt nu weer langzaam op, maar is nog onder het niveau van voor corona. Uitzondering hierop is niveau 4 waar de daling verder doorzet. Landelijk ligt het percentage vsv bij alle niveaus juist boven het niveau van voor corona.

Doorstroom naar het hbo:

- Het aantal mbo niveau4-gediplomeerden dat kiest voor doorstroom naar het hbo is landelijk vanaf 2019 sterk afgenomen en niet hersteld. Ook in de regio Haaglanden is het aandeel van mbo'ers in de instroom van het hbo naar schatting gedaald van ruim 30% in 2019 naar ruim 25% in 2024.

Studievoortgang in het hbo:

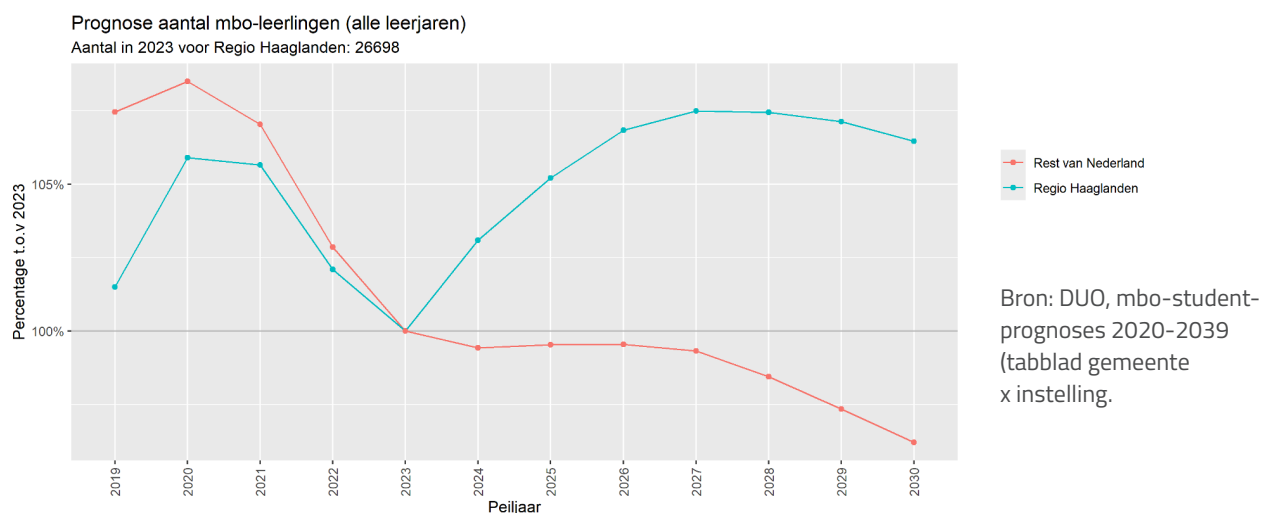
- Ruim 40% van de mbo'ers die voor het eerst naar het hbo gaan en zich in de regio Haaglanden inschrijven, zijn na het eerste jaar niet meer bij de opleiding waarmee werd gestart. Dat is vergelijkbaar met havisten, alleen is het deel van studenten dat stopt met studeren hoger bij mbo'ers. Havisten switchen vaker naar een andere opleiding.
- Vrijwel alle indicatoren voor studievoortgang in het hbo zijn in de regio Haaglanden minder positief dan in de rest van Nederland. Dit is een situatie die bij alle grote hogescholen in de Randstad te zien is. Veel positiever is het beeld bij het Kunstonderwijs Den Haag en de Hotelschool Den Haag. Deze scholen wegen beperkt mee in het gemiddelde van de regio.
- Vrouwen vallen in het eerste jaar minder vaak uit bij hun opleiding dan mannen, maar het verschil tussen mannen en vrouwen is veel kleiner dan bij havisten.
- Oudere studenten (20-24) vallen in hun eerste jaar vaker uit dan studenten die jonger zijn dan 20. Niet alleen is de uitval uit de opleiding hoger, ook stoppen zij vaker helemaal met studeren.
- De sectoren onderwijs en sociale studies hebben de hoogste percentages studenten die in het eerste jaar volledig zijn gestopt met studeren.
- Vijf jaar na de start in het hoger onderwijs in de regio Haaglanden heeft bijna 43% van de studenten met een mbo-achtergrond een diploma in het hoger onderwijs behaald, vergelijkbaar met havisten.
- Acht jaar na de start heeft van deze groep bijna 56% een diploma in het hoger onderwijs. In de periode tussen vijf en acht jaar komen er veel minder gediplomeerden bij dan bij de havisten waar na acht jaar bijna 72% is afgestudeerd. Dit heeft mogelijk te maken met de goede vooruitzichten op de arbeidsmarkt met een mbo-diploma.

MBO: Aantal leerlingen en doorstroom

Studenten in het reguliere mbo kunnen op vier niveaus instromen en diploma's behalen in een aantal sectoren (sectorkamers). De meeste studenten (in 2023: 67,1%) kiezen voor de beroepsopleidende leerweg (BOL) waarin de student op een ROC of beroepscollege onderwijs volgt en stages loopt. 31,4% volgt een beroepsbegeleidende leerweg (BBL). Deze studenten hebben een arbeidsovereenkomst met een erkend leerbedrijf en gaan een of twee dagen per week naar school. Vaak zijn studenten BBL iets ouder en hebben al een baan. Het aantal studenten in een BBL-traject bij een specifieke opleiding is vaak beperkt en gegevens door DUO vaker afgeschermd in verband met privacy. In deze rapportage wordt geen verschil gemaakt tussen deze leerwegen. Een paar procent van de studenten schrijft zich in als extraneus.

De data die DUO levert voor het mbo zijn anders dan voor het voortgezet onderwijs. Zo wordt per gemeente weergegeven hoeveel mbo-studenten er in de laatste jaren waren (tellingen) en in de komende jaren worden verwacht (prognoses). Hierbij is niet de locatie van de onderwijsinstelling bepalend, maar de woonplaats van de student. De exacte definitie over wanneer je een inwoner bent (bij inschrijving, begin of eind van het schooljaar) is niet verder gedefinieerd dan 'de gemeente waarin de student woont'.

De regio waarin Spirit4You (S4Y) werkzaam is betreft de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Delft, Pijnacker-Nootdorp, Westland, Zoetermeer, Midden-Delfland en Wassenaar. We gebruiken hier de term Haaglanden of S4Y-regio. Om het aantal mbo-leerlingen in deze regio vast te stellen is het aantal mbo-studenten uit deze gemeenten (inwoners) opgeteld. Ter vergelijking is ook het aantal studenten uit de gemeenten van de rest van Nederland opgeteld.

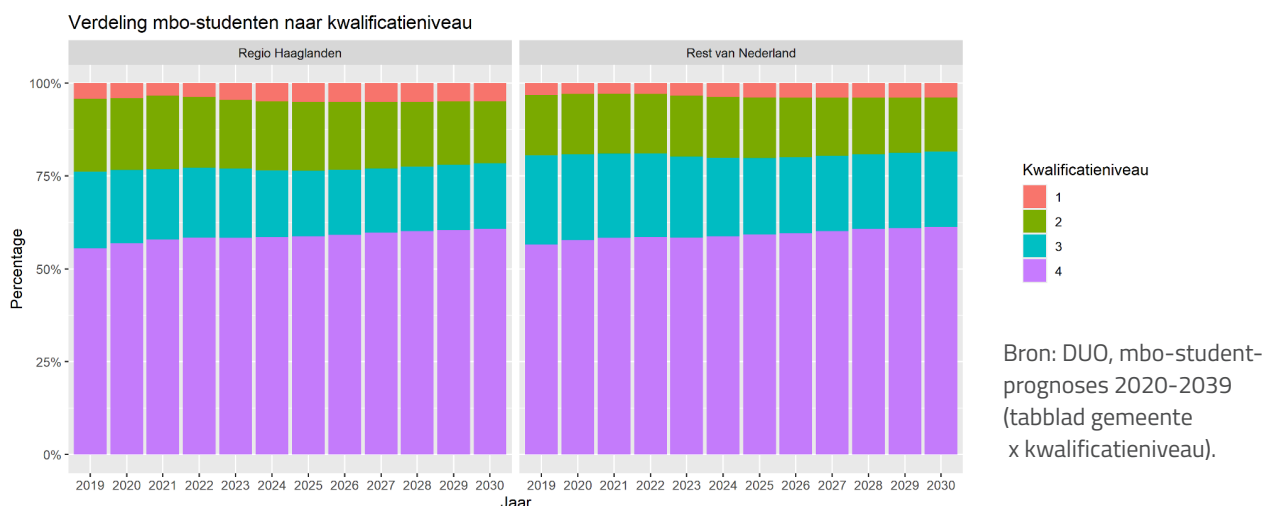

Figuur 1. Tellingen en prognose van het aantal mbo'ers in Haaglanden en de rest van NL.

Figuur 1 laat zien dat jaar 2023 een dip laat zien in het aantal mbo-studenten in de regio Haaglanden, waarschijnlijk een effect door corona. Het aantal studenten herstelt zich daarna weer. Dit in contrast met het landelijk beeld waarin het aantal studenten voor 2023 harder daalde dan in Haaglanden en daarna blijft dalen. Het is ook mogelijk om prognoses van individuele mbo-instellingen te bekijken, bijvoorbeeld ROC Mondriaan, de instelling waar veel studenten uit Haaglanden naartoe gaan. DUO heeft hiervoor een mooi [dashboard](#).

De jaren na 2030 neemt de onnauwkeurigheid in de prognoses snel toe. Daarom stoppen we hier bij 2030. De daling tot 2030 wordt landelijk voor een groot deel veroorzaakt door een daling bij BBL (duo-gegevens hierover worden inzichtelijk gemaakt op [arbeidsmarktinzicht](#)).

In de regio Haaglanden wijkt de verdeling van het aantal studenten naar niveau (mbo niveau 1-4) weinig af van het landelijk beeld (zie figuur 2). Op kwalificatieniveau 3 zijn er relatief minder studenten in Haaglanden, op kwalificatieniveau 1 iets meer. Niveau 1 en 4 nemen in de tijd toe ten koste van niveau 2. Overigens gaat deze figuur over het totale aantal ingeschreven studenten, niet over instroom of diplomering.

Figuur 2. Het aandeel van het aantal studenten naar kwalificatieniveau

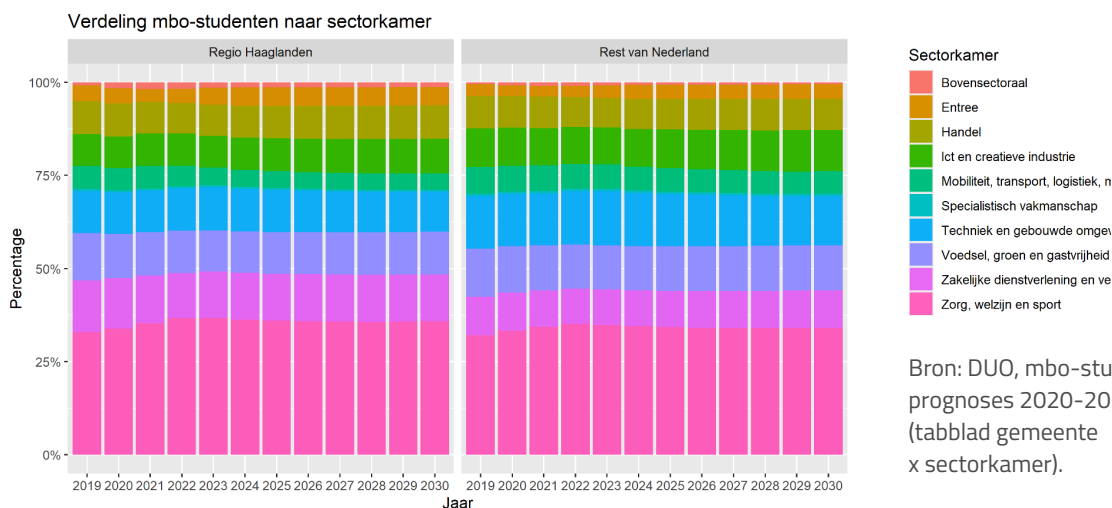
Landelijk zijn gegevens over inschrijving en diplomering beschikbaar. Op regioniveau zijn alleen schattingen beschikbaar omdat DUO veel kleinere (bbl) opleidingen afschermt in verband met privacy. Het totale aantal leerlingen in het mbo in 2023 was ongeveer 470.000. Er zijn ongeveer 151.000 nieuwe instromers in het mbo. Het aantal nieuwe instromers in opleidingen (dus inclusief doorstromers binnen het mbo) bedraagt ongeveer 206.000. Ongeveer $\frac{3}{4}$ van het aantal nieuwe instromers in opleidingen is dus nieuw in het mbo. Tabel 1 laat de verdeling naar niveau zien van de nieuwe instromers in het mbo. Deze informatie van DUO is inzichtelijk gemaakt op de website [arbeidsmarktinzicht](https://www.arbeidsmarktinzicht.nl).

Landelijke mbo-instroom 2023	Instroom
Niveau 1	9,4%
Niveau 2	17,6%
Niveau 3	20,8%
Niveau 4	52,2%

Tabel 1. Nieuwe instromers in het mbo naar niveau, landelijk.

Meer dan de helft van de nieuwe instromers in het mbo starten met een opleiding op niveau 4. In de volgende figuur (figuur 3) is de verdeling van mbo-studenten per sectorkamer weergegeven. Omdat de figuur zich niet exact laat lezen starten we met een korte opsomming van het aandeel studenten per sectorkamer in 2023 in onze regio, uitgedrukt in percentages: Bovensectoraal 1,5%, Entree 4,5%, Handel 8,4%, Ict en creatieve industrie 8,5%, Mobiliteit, transport, logistiek, maritiem 4,7%, Specialistisch vakmanschap 0,5%, Techniek en gebouwde omgeving 11,5%, Voedsel, groen en gastvrijheid 11,1%, Zakelijke dienstverlening en veiligheid 12,6%, Zorg, welzijn en sport 36,7%.

Entree is een andere naam voor niveau 1. Hierin wordt geen differentiatie gemaakt naar sectorkamer. Niveau 1 duurt maximaal een jaar waardoor het aandeel in het aantal mbo-studenten, waar de meeste studenten zich in de driejarige opleiding van niveau 4 bevinden, veel lager uitvalt dan in de instroomcijfers.

Bron: DUO, mbo-student-prognoses 2020-2039 (tabblad gemeente x sectorkamer).

Figuur 3. Het aandeel van het aantal studenten naar sectorkamer.

Het aandeel van de studenten in de tekortsector zorg, welzijn en sport is in Haaglanden ongeveer op het niveau van de rest van NL en verandert weinig (zie figuur 3). De tekortsector techniek wordt minder vaak gekozen dan in de rest van NL. In Haaglanden wordt vaker dan landelijk gekozen voor zakelijke dienstverlening en veiligheid. Bovensectoraal en specialistisch vakmanschap zijn zo klein dat ze vrijwel onzichtbaar zijn in figuur 3.

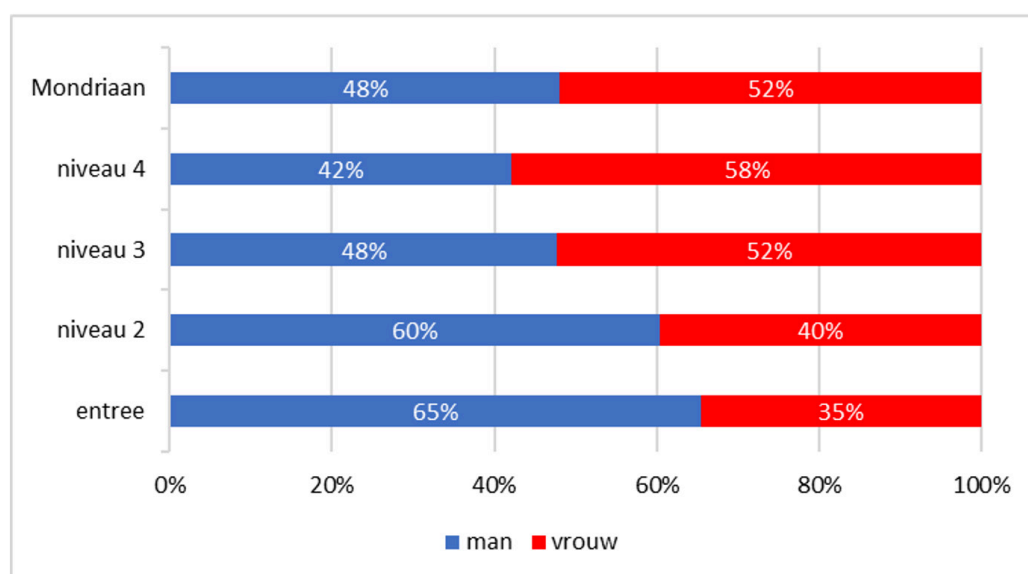
Gegevens van DUO geven beperkt de mogelijkheid om per niveau te kijken hoe de studenten over de sectoren zijn verdeeld. ROC Mondriaan was bereid om haar interne gegevens te delen (zie tabel 2). ROC Mondriaan is een grote en brede instelling en heeft een marktaandeel in de S4Y-regio van meer dan 50% (zie kopje Marktaandelen en regio-indicator). We nemen aan dat de verschillen tussen de sectoren naar niveau ook bij andere instellingen in de regio aanwezig zijn.

Sectorkamer	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Zorg, welzijn en sport	32%	47%	53%
Zakelijke dienstverlening en veiligheid	24%	15%	13%
Voedsel, groen en gastvrijheid	7%	13%	16%
Techniek en gebouwde omgeving	20%	12%	7%
Handel	8%	3%	9%
Mobiliteit, transport, logistiek, maritiem	9%	11%	2%

Tabel 2. Verdeling over sectoren naar niveau, bron: ROC Mondriaan.

Zorg, welzijn en sport, de grootste sector in de regio, is sterk op niveau 2, sterker op niveau 3 en dominant op niveau 4, het niveau met de meeste studenten. Zakelijke dienstverlening en veiligheid en Techniek en gebouwde omgeving kennen zijn met 24% resp. 20% vertegenwoordigd op niveau 2. Op niveau 3 en 4 zijn deze sectorkamers veel minder vertegenwoordigd. Op niveau 4 is Zorg, welzijn en sport de grootste sectorkamer.

In de tabellen over studentprognoses zijn geen gegevens beschikbaar over het geslacht van de studenten. ROC Mondriaan heeft gegevens beschikbaar gesteld over het geslacht van haar studenten in de verschillende opleidingsniveaus. We nemen aan dat de verschillen in het geslacht van studenten naar niveau ook bij andere instellingen in de regio dezelfde kant op wijzen.

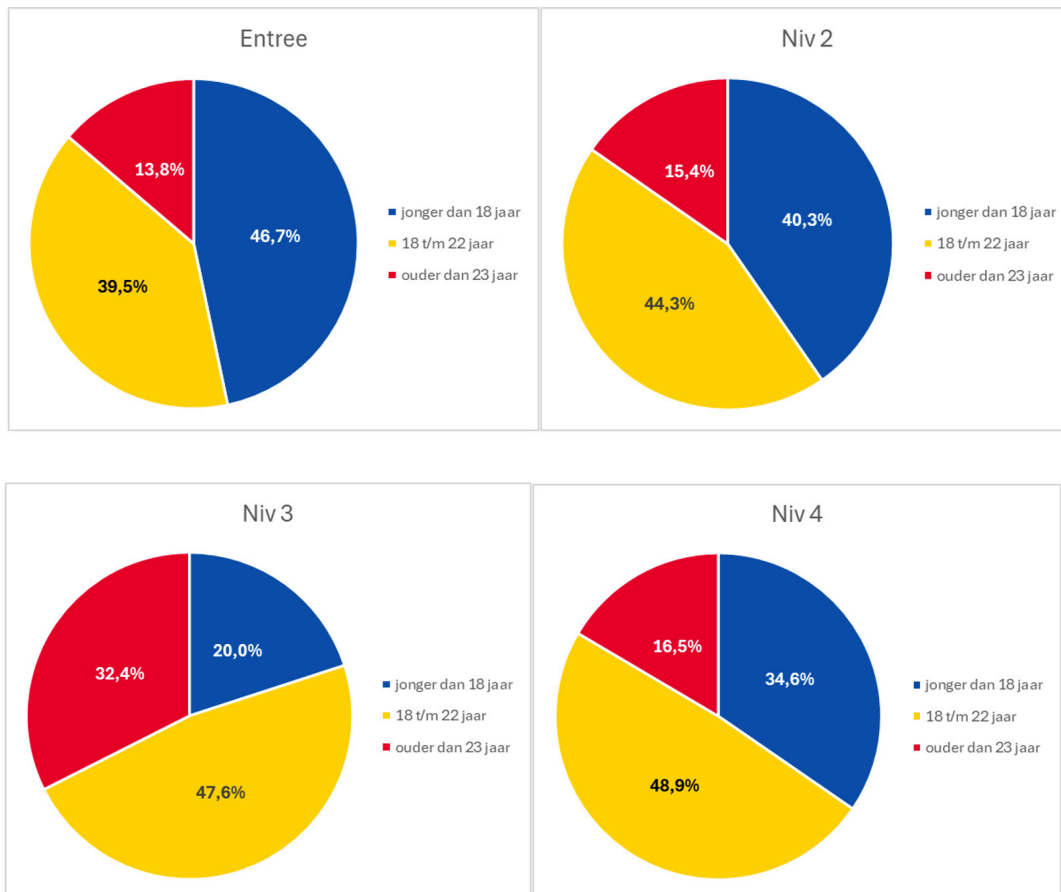

Figuur 4. Geslacht van ROC Mondriaanstudenten mbo naar niveau. Bron: ROC Mondriaan.

Opvallend is dat het niveau sterk samenhangt met de verdeling van de geslachten (zie Figuur 4). Entree bestaat voor 65% uit mannen, niveau 4 bestaat juist voor 58% uit vrouwen.

Ook voor de gegevens over leeftijd leunen we op data van ROC Mondriaan (gegevens zijn wel aanwezig bij DUO maar niet in de indeling in leeftijdsgroepen die bij ROC Mondriaan het meest zinvol is gebleken).

Logischerwijs is het aantal studenten onder de 18 jaar hoger bij de niveaus die minder vooropleiding vereisen. Een uitzondering hierop is niveau 3. Hier is het aantal studenten onder de 18 veel kleiner dan bij de andere opleidingsniveaus en ook veel kleiner dan bij niveau 4. Het aantal ouderen dan 23 jaar is hier juist veel groter dan bij de andere niveaus.

Figuur 5. Leeftijd van ROC Mondriaan studenten naar niveau. Bron: ROC Mondriaan.

Marktaandelen en regio-indicator.

De DUO mbo-studentprognoses 2020-2039, tabblad gemeente x instelling, geeft per gemeente weer hoeveel inwoners er op dat moment student zijn bij welke mbo-instelling. Hierdoor is het mogelijk om marktaandelen van de instellingen in de S4Y regio te berekenen. Dit geeft voor het jaar 2023 de volgende uitkomsten (alleen de top 5 marktaandelen, zie tabel 3).

Instelling	Marktaandeel
ROC Mondriaan	55,20%
mboRijnland	19,30%
Albeda	5,90%
Zadkine	4,40%
Grafisch Lyceum Rotterdam	3,00%

Bron: DUO, mbo-studentprognoses 2020-2039 (gemeente x instelling).

Tabel 3. Marktaandelen mbo-instellingen in de S4Y-regio

Deze vijf mbo-instellingen hebben samen een marktaandeel van 87,6%. Dat betekent dat deze scholen samen een goed beeld geven van de situatie in de regio. Zo kunnen we een indicator voor studievoorgang zoals startersresultaat berekenen door $(\text{score ROC Mondriaan} * 0,552 + \text{score mbo-Rijnland} * 0,193 + \text{score Albeda} * 0,059 + \text{score Zadkine} * 0,044 + \text{score GLR} * 0,03) * 100 / 87,6$.

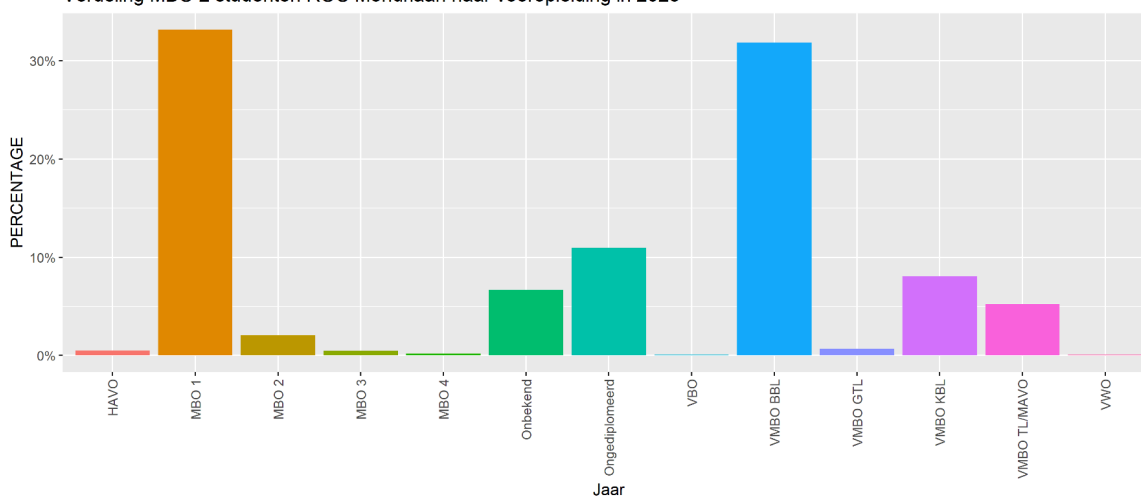
We noemen zo'n score in het vervolg de regioindicator voor in dit geval startersresultaat.

Vooropleiding mbo-studenten.

Het is niet goed mogelijk de studievoortgang van de diverse instroomgroepen te volgen. Het is wel mogelijk om een ruwe schatting te geven van de instroomgroepen in de 4 mbo-niveaus. In verband met de beperkte kwaliteit van de data zijn alleen DUO-gegevens over ROC Mondriaan gebruikt omdat daarvoor de datakwaliteit iets beter is. Maar ook dan zien we nog grote groepen 'onbekend' die de data vertekenen.

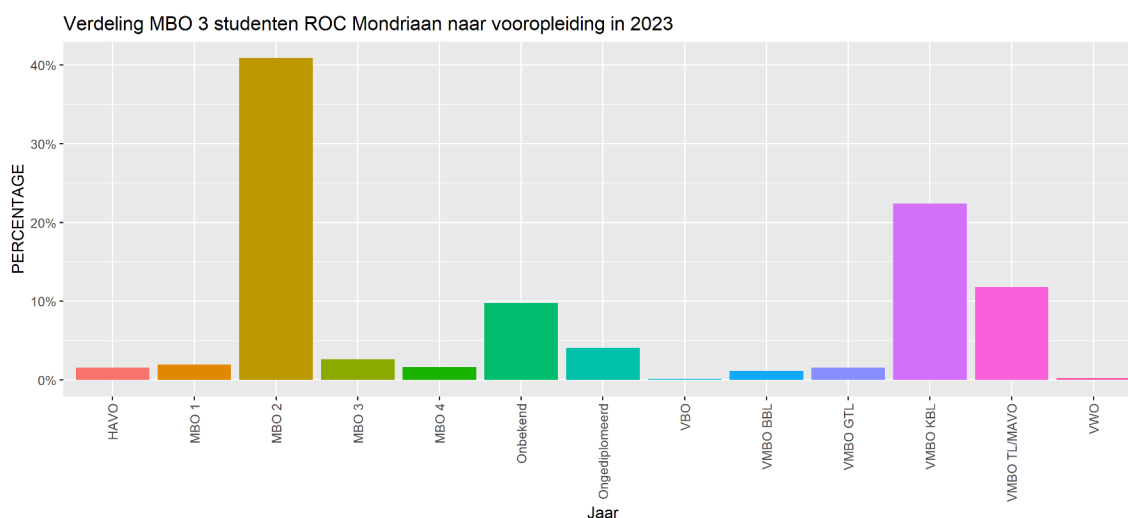
Instroom op niveau 1 bestaat vrijwel volledig uit ongediplomeerden (ruim 75%) en mensen met een onbekend diploma. Bron: DUO: mbo - nieuw instromende studenten.

Verdeling MBO 2 studenten ROC Mondriaan naar vooropleiding in 2023

Figuur 6a. Instroomgroepen in mbo niveau 2 bij ROC Mondriaan. Bron: DUO, kwaliteitsafspraken tabblad instromers en switchers.

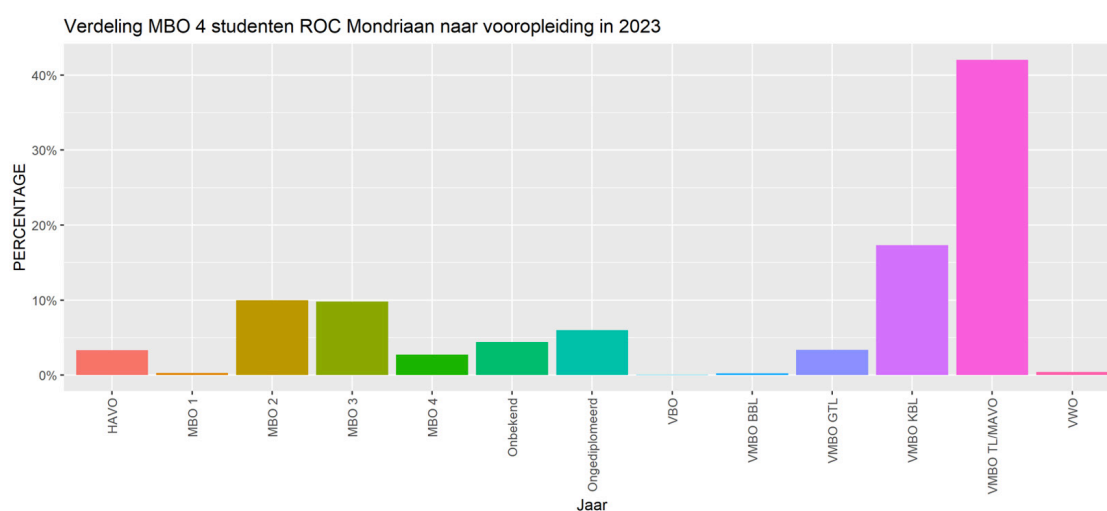
De instroom op niveau 2 bestaat vooral uit doorstromers uit niveau 1 en gediplomeerden vmbo basis, daarna ongediplomeerd (figuur 6a).

Figuur 6b. Instroomgroepen in mbo niveau 3 bij ROC Mondriaan. Bron: DUO, kwaliteitsafspraken tabblad instromers en switchers.

De grootste instroomgroepen op niveau 3 zijn doorstromers uit niveau 2, vmbo-kader en onbekend (zie figuur 6b).

De belangrijkste instroomgroepen bij niveau vier zijn vmbo-TL en vmbo-kader (zie figuur 6c). Havisten met een overgangsbewijs naar groep 4 die naar het mbo gaan, komen in de regel in mbo niveau vier. Waarschijnlijk zijn de meeste ongediplomeerde instroom hier afkomstig van de havo. Samen met de gediplomeerde havisten vormen zij dan de op twee na grootste instroomgroep. Verder zijn er doorstromers vanuit mbo niveaus 2 en 3.

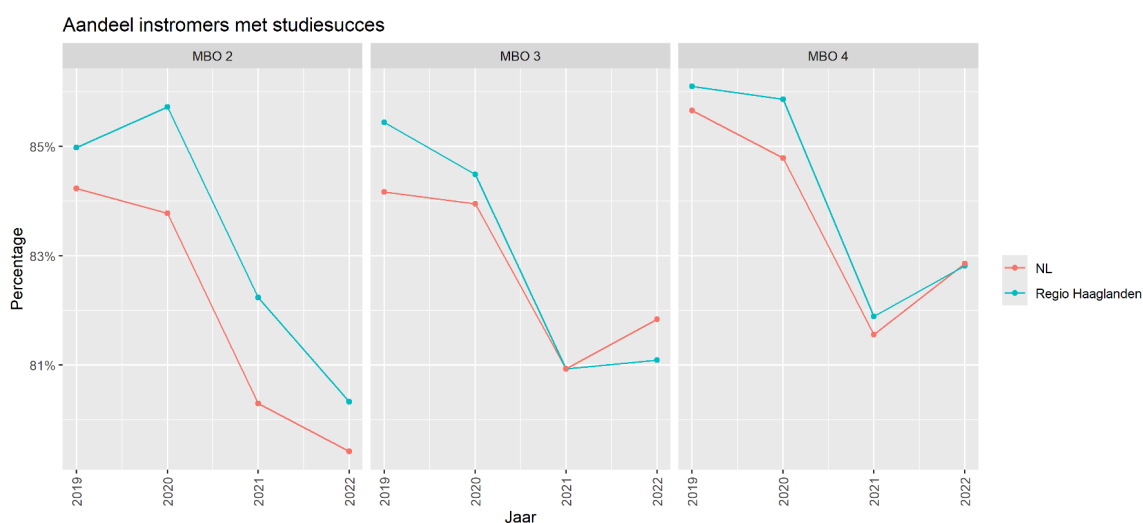

Figuur 6c. Instroomgroepen in mbo niveau 4 bij ROC Mondriaan. Bron: DUO, kwaliteitsafspraken tabblad instromers en switchers.

Studievoortgang en doorstroom naar vervolgonderwijs.

In het mbo worden verschillende indicatoren gebruikt over studievoortgang. Startersresultaat en voortijdige schoolverlaters (VSV) zijn naar niveau te vinden in het DUO-bestand kwaliteitsafspraken. DUO rapporteert ook over de indicatoren jaarresultaat en diplomaresultaat, maar deze indicatoren zijn niet per niveau beschikbaar (bestand mbo-indicatoren, DUO).

Het eerste jaar van een opleiding is vaak cruciaal. Het startersresultaat is het deel van de nieuwe instromers in een instelling dat een jaar later nog studeert bij de instelling of de instelling heeft verlaten in het eerste jaar met een diploma op minimaal niveau 2. Zie exacte definitie van de MBO Raad.

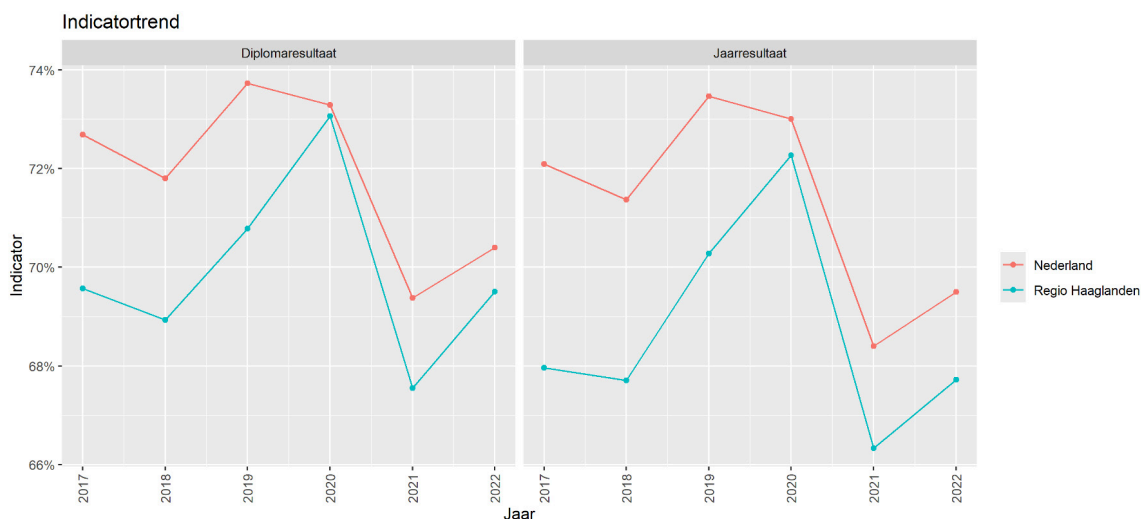

Figuur 7. Regioindicator voor startersresultaat in de regio Haaglanden en Nederland naar mbo-niveau. Bron: DUO mbo kwaliteitsafspraken levering 2024.

Het startersresultaat is per instelling beschikbaar. De regioindicator hiervoor is berekend via markt-aandelen (zie figuur 7). Het startersresultaat in de regio wijkt weinig af van de situatie in het hele land. Een daling tijdens corona lijkt opgevolgd te worden door (gedeeltelijk) herstel bij de starters van 2022. Bij mbo-2 lijkt dit herstel nog uit te blijven. Uitstroom uit een instelling hoeft overigens niet te betekenen dat de student uitvalt uit het onderwijssysteem.

Voor diplomaresultaat en jaarresultaat zijn ook regioindicatoren berekend (zie figuur 8). De exacte definities van deze indicatoren zijn weer te vinden in de [MBO informatie encyclopedie](#), een website van de MBO Raad. Het jaarresultaat is kort gezegd het percentage examendeelnemers dat in het betreffende jaar hun diploma heeft behaald (alleen niveau 2, 3 en 4 tellen hierin mee). Bij het jaarresultaat dragen ook studenten die de school na hun diploma niet verlaten bij aan het rendement.

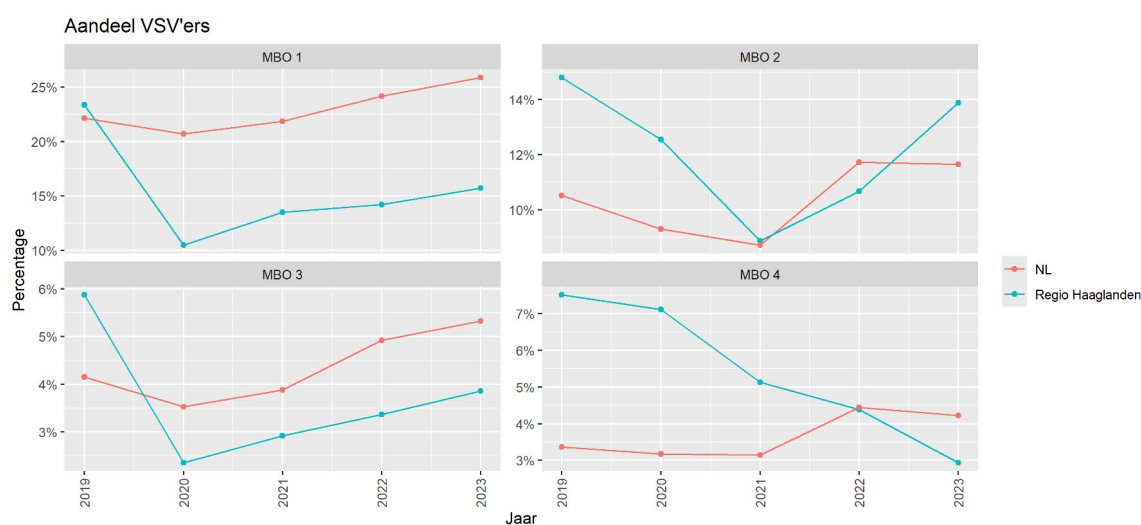
Het diplomaresultaat telt juist bij alle instellingsverlaters die waren ingeschreven bij een opleiding op minimaal niveau 2 of zij een diploma hebben gehaald op minimaal niveau 2, in het jaar dat de instelling is verlaten of in de vijf jaren ervoor.

Figuur 8. Regioindicatoren voor diplomaresultaat en jaarresultaat. Bron: duo mbo-indicatoren 2024 en 2021.

Opvallend is dat zowel diplomaresultaat als jaarresultaat achterblijven in onze regio. Een nadere analyse laat zien dat ROC Mondriaan en het Grafisch Lyceum Rotterdam de laatste jaren steeds net onder, op of boven het landelijke niveau presteren. mboRijnland ligt steeds wat onder het landelijke niveau. Albeda en Zadkine zijn de achterblijvers. In de periode tot 2020 bleven mboRijnland en ROC Mondriaan ook achter waardoor de verschillen tussen landelijk en Haaglanden toen veel groter waren.

VSV is voor instellingen zelf niet na te rekenen omdat hier verschillende informatiebronnen voor nodig zijn. De exacte definitie is weer gegeven in de [informatie-encyclopedie](#). Het gaat om het percentage van de studenten die jonger zijn dan 23 en de instelling hebben verlaten zonder een startkwalificatie (minimaal mbo niveau 2 of een diploma havo of vwo, of mbo niveau 1 en een baan).

Figuur 9. Regioindicator voor VSV naar mbo-niveau. Bron: DUO mbo kwaliteitsafspraken levering 2024.

Voor VSV is weer een regioindicator berekend (zie figuur 9). Alleen op niveau 2 ligt deze indicator in 2023 boven het Nederlandse gemiddelde. VSV stijgt bij niveau 1, 2 en 3 na een snelle daling aan het begin van corona. Bij niveau 4, het niveau met de meeste studenten, is in onze regio sprake van een doorzettende dalende trend tot onder het landelijk gemiddelde. Gegevens per instelling met een top 5 marktaandeel in Haaglanden over vsv, jaarresultaat, diplomaresultaat en startersresultaat zijn te vinden in [bijlage 1c](#).

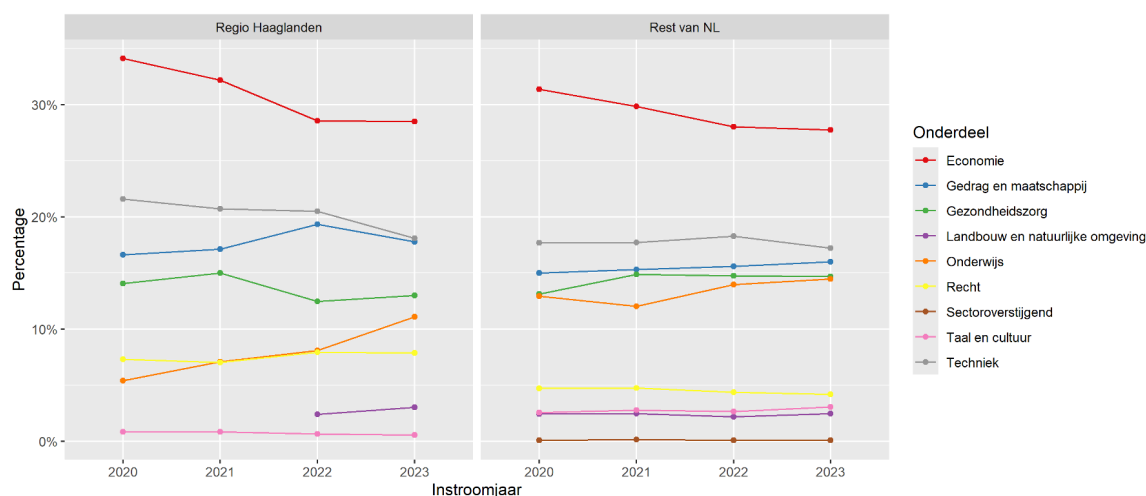
Een deel van de mbo-studenten stroomt door naar een hoger niveau, een lager niveau of een andere opleiding. ROC Mondriaan geeft aan dat ongeveer 11% van de starters (niveau 2, 3 en 4) een switch maakt. Van de studenten met vooropleiding vmbo-kader maakt 20% een switch.

Doorstroom naar het hbo

Een mbo-diploma op niveau 4 geeft, net als een diploma havo of vwo, toegang tot het hbo. Het aantal doorstromers van mbo-4 naar het hbo is sinds 2019 landelijk sterk afgenomen van 30457 in 2019 naar 19725 in 2022. Dit betreft alleen de bol studenten, van bbl zijn gegevens beschikbaar (bron: [arbeidsmarkt inzicht](#)). Het totale aantal gediplomeerden bol niveau 4 in examenjaar 2022 was 52100 (bron [OCW](#)). In dat jaar stroomde ongeveer 38% van de bol-studenten niveau 4 door naar een hbo-opleiding. Een deel van deze studenten (3126 in 2019, 2066 in 2022) schreef zich in voor een Ad-opleiding. Dat is een tweejarig kort hbo-traject waarin in de periode tot 2019 een sterke groei was. In de regio Haaglanden is het aanbod van Ad-opleidingen beperkt. De Hogeschool Rotterdam heeft juist een grote Ad-academy.

Van de instromers in het hbo in onze regio die een vooropleiding hebben gevolgd op een onderwijsinstelling in onze regio, heeft ruim 30% een mbo-vooropleiding. Hogescholen in de regio zijn De Haagse Hogeschool, Hogeschool Inholland, Hotelschool Den Haag en de Hogeschool der Kunsten Den Haag, met vestigingen in Den Haag, Delft en Zoetermeer. Het percentage mbo'ers in de nieuwe instroom van de Haagse Hogeschool (zonder internationale studenten) is ongeveer 25%. In 2019 was dit ongeveer 30% (bron Haagse Hogeschool).

Doorstroom naar hbo-sectoren

Figuur 10. De hbo-sectoren die studenten met een mbo-vooropleiding kiezen. Bron: DUO leerlingen en studentenstromen, Herkomst HO 2023.

Studenten met een mbo-vooropleiding kiezen vooral voor opleidingen in de sector economie (zie figuur 10). De sector onderwijs werd in de Haaglanden minder gekozen dan landelijk maar is aan een snelle opmars bezig richting het landelijk gemiddelde. Techniek werd voorheen meer gekozen dan landelijk maar na een afname is ook hier het landelijk gemiddelde vrijwel bereikt. De sector recht wijkt structureel af, hier is het percentage studenten fors hoger dan landelijk. Taal en cultuur wordt structureel minder gekozen dan landelijk.

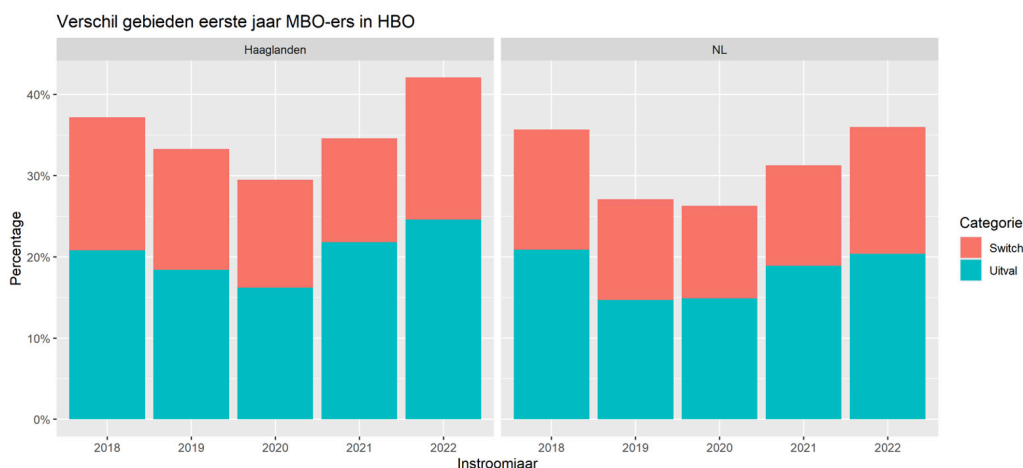
Studievoortgang van mbo-gediplomeerden in het hbo.

Het eerste studiejaar: uitval en switch

Het eerste studiejaar is cruciaal voor veel hbo-studenten. Na afloop van het eerste jaar kan blijken dat:

- een student zich weer inschrijft bij dezelfde opleiding.
- een student een switch maakt naar een andere opleiding en/of hogeschool.
- een student het jaar erna niet meer is ingeschreven in het hoger onderwijs. We spreken dan van uitval uit het hoger onderwijs. Een deel van deze uitvallers komt na een tussenjaar of in de jaren erna alsnog terug naar het hbo of een universiteit.

In figuur 11 is te zien hoe vaak studenten met een mbo4-diploma die zich voor het eerst inschrijven bij een hogeschool in de regio Haaglanden uitvallen of switchen in het eerste studiejaar. Hogescholen in de regio Haaglanden zijn De Haagse Hogeschool, Hogeschool Inholland, Hotelschool Den Haag en de Hogeschool der Kunsten Den Haag. Het gaat bij deze hogescholen om vestigingen in Den Haag, Delft en Zoetermeer.

Figuur 11. Uitval en switch van mbo'ers in hun eerste jaar in het hbo in Haaglanden en Nederland. Bron: [dashboard VH](#)

In 2022 blijkt dat meer dan 40% van de studenten met een mbo-vooropleiding in het eerste jaar uitvalt (zij zijn in het tweede jaar niet langer ingeschreven bij hun opleiding). Vanuit de opleiding gezien is er dus sprake van meer dan 40% uitval (zie figuur 11). Dit maakt het eerste jaar erg onrustig bij bijvoorbeeld groepswork waar altijd wel een student is die twijfelt en/of langzaam afhaakt. We weten dat hierbij een verschil bestaat tussen de Randstad en de rest van Nederland. Uitval en switch komen in veel mindere mate voor bij de Hotelschool en de Hogeschool der Kunsten (gegevens over eerstejaars mbo'ers in de hbo-instellingen in Haaglanden zie [bijlage 1c](#)). Uitval en switch zijn na een daling tot 2020 weer terug op, of hoger dan het niveau van voor Corona.

Ongeveer een derde van de studenten in een klas/cohort komt niet direct van een vooropleiding maar was eerder ingeschreven bij een andere opleiding in het hoger onderwijs. Dit past bij het aantal switchers en studenten die uitvallen maar later toch weer starten met een opleiding. Studenten die al een keer te maken hebben gehad met switch en uitval hebben een hogere kans om weer te switchen of uit te vallen (zie bijvoorbeeld [DUO, Trends in het HO, 22-10-24](#), pag. 24). De uitval uit de opleiding is in de praktijk dus vaak nog iets hoger dan in de figuur.

De totale uitval uit de opleiding van mbo'ers is zeer vergelijkbaar met de totale uitval van eerstejaars havisten. Wel is er bij mbo'ers sprake van een veel groter percentage uitval uit de opleiding zonder een andere opleiding te kiezen.

De coronamaatregelen hebben een grote invloed gehad op het onderwijs. Dat is goed te zien in het eerste studiejaar van mbo'ers in het hbo in de regio haaglanden. Cohort 2019 kreeg halverwege het eerste jaar te maken met coronamaatregelen. Belangrijk voor studenten is dat de hbo-instellingen hebben besloten om het BSA tijdens corona niet te effectueren.

Het BSA is het bindend studieadvies, waarbij een student na het eerste jaar met zijn opleiding moet stoppen als het aantal studiepunten voor de BSA-norm (vaak 45 of 50 van de 60 punten) niet heeft behaald. Cohort 2022 heeft voor het eerst weer te maken met het BSA. Bij sommige hogescholen wordt niet langer een bindend studieadvies gegeven. De hogescholen in de regio Haaglanden hebben allemaal een BSA (bron: [studiekeuze123](#)). Voor een verdere toelichting op het effect van het BSA, zie pagina 23.

Het eerste studiejaar: identificeren van groepen met hoge uitval en switch

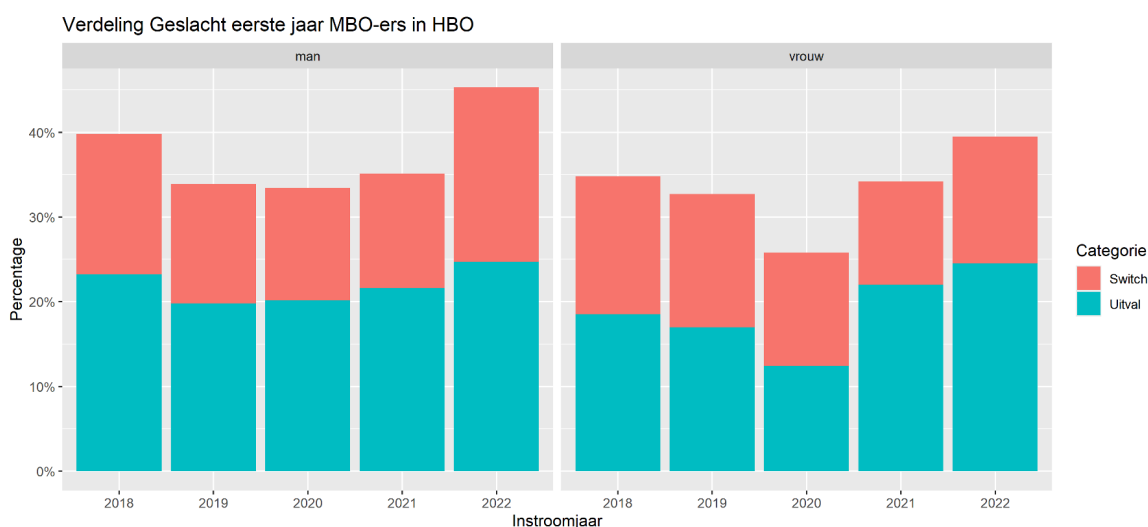
Uitval en switch zijn hoog en nemen toe. Welke studentgroepen hebben de grootste bijdrage aan deze hoge uitval? Hier kijken we naar geslacht, leeftijd en sector.

Daarnaast zijn variabelen als migratieachtergrond, opleidingsniveau van ouders en postcodegebied sterk differentiërend voor uitval, switch en studiesucces.

Wij zijn in deze rapportage voorzichtig met privacygevoelige variabelen als migratieachtergrond. DUO geeft inzicht in deze variabelen, zie bijvoorbeeld [DUO, Trends in het HO, 22-10-24](#), pag. 87 voor verschillen naar migratieachtergrond. Verder inzoomen op deze achtergrondkenmerken is van belang als Spirit4You daar iets mee wil doen.

Geslacht

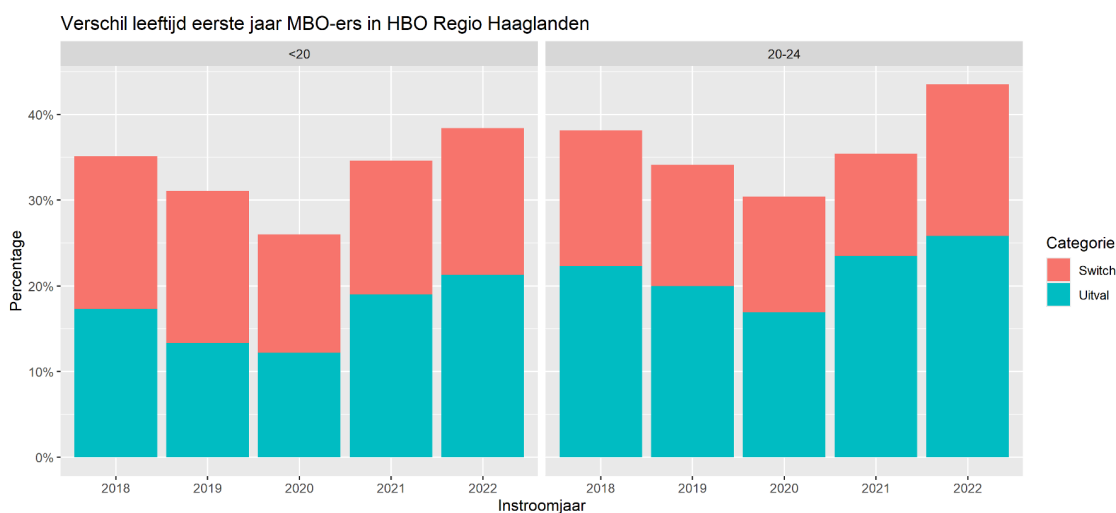
Er is een structureel verschil in uitval/switch in jaar 1 tussen mannelijke en vrouwelijke studenten (zie figuur 12). Opvallend is dat het verschil tussen en mannen en vrouwen kleiner is dan bij havisten. Uit '100 dagen Hogeschool', een jaarlijks onderzoek van de R6-hogescholen bij eerstejaarsstudenten, blijkt dat mannen en vrouwen vooral verschillen in hun studiedrag. Waarschijnlijk is dit de belangrijkste verklaring voor de verschillen in uitval en switch in het eerste studiejaar.

Figuur 12. Uitval en switch van mannen en vrouwen in hun eerste jaar in het hbo in regio Haaglanden. Bron: [dashboard VH](#)

Leeftijd

Mbo'ers die besluiten voor het eerst naar het hbo te gaan, hebben niet allemaal dezelfde leeftijd. Hier worden de verschillen belicht tussen studenten die jonger zijn dan 20 en die tussen de 20 en 24. Hbo-starters met een mbo diploma die tussen de 20 en 24 zijn, vallen vaker uit in het eerste jaar bij hun hbo-opleiding (uitval en switch opgeteld) als hun jongere tegenhangers (zie figuur 13). De oudere groep valt vooral vaker uit het hoger onderwijssysteem, het deel dat een switch maakt is vergelijkbaar.

Figuur 13. Uitval en switch naar leeftijd met mbo-vooropleiding in het eerste jaar in het hbo in Haaglanden. Bron: [dashboard VH](#)

Sector

Ook zijn er verschillen in uitval en switch naar de hbo-opleiding die een student kiest. Hierbij is in figuur 14 de voortgang in het eerste jaar per sector weergegeven. Omdat de VH er voor kiest de sector Recht niet apart te rapporteren maar onderdeel te maken van de sector Economie, is de sector Recht niet apart weergegeven.

Figuur 14. Uitval en switch in hbo-sectoren van mbo'ers in Haaglanden in hun eerste jaar in het hbo. Bron: [dashboard VH](#)

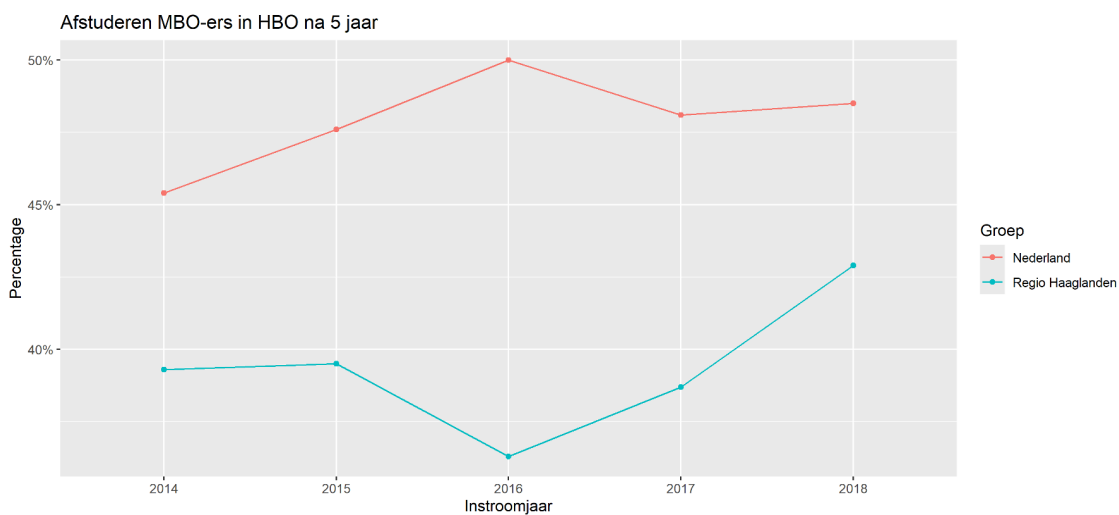
Uitval uit de opleiding lijkt structureel hoger bij bètatechniek en economie. In de sector onderwijs loopt de uitval uit de opleiding sterk op en dit betreft veel vaker dan bij andere sectoren uitval uit het hoger onderwijs. De sociale studies vallen op omdat de instromers van 2022 niet alleen vaak uitvallen uit het onderwijs maar ook veel vaker een switch maken dan de jaren ervoor waardoor de uitval uit de opleiding voor cohort 2022 hoger is dan bij alle andere sectoren. Uitval en switch bij de sector kunst zijn lager dan bij de andere sectoren.

De informatie uit de figuren in deze studie kan gecombineerd worden bekeken. Zo kan interessant zijn om de aanpak in de sectoren onderwijs en sociale studies vooral op mannen te richten. Ook kan verdere verdieping plaatsvinden. Bijvoorbeeld: over welke opleidingen in een bepaalde sector is betere voorlichting nodig? Ook zijn er nog andere variabelen die studenten in groepen indelen die verschillen in studievoortgang (uitval en switch).

Afstuderen

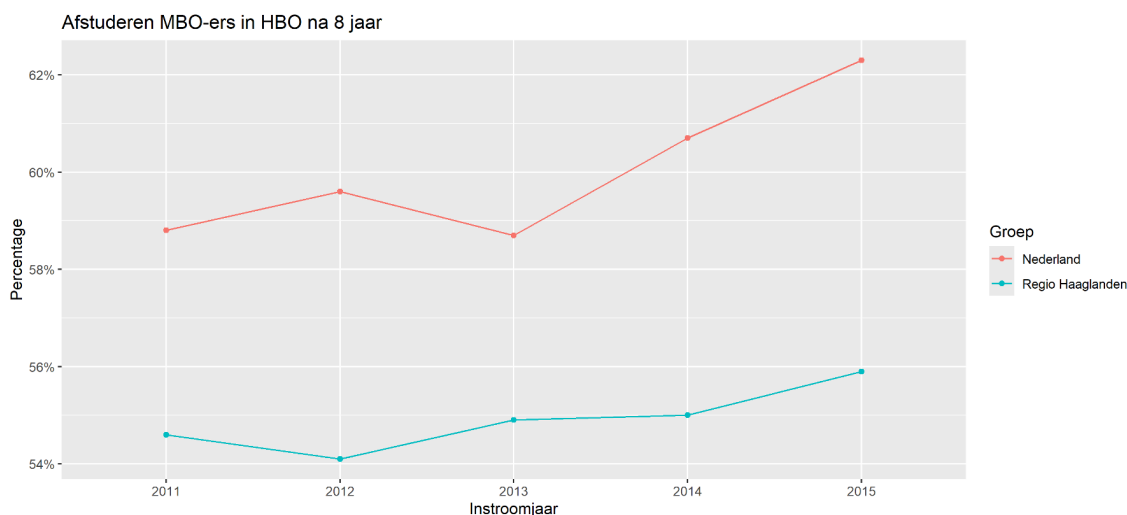
Afstuderen lijkt wat verder af te staan van de directe keuzeprocessen waar Spirit4You een rol in heeft. Er is gekozen om de diepgang in dit onderwerp beperkter te houden dan bij het eerste jaar. Figuur 15 laat zien dat het percentage geslaagden na 5 jaar in de regio Haaglanden toeneemt en weer dichterbij het landelijke percentage komt dat de laatste jaren stabiel is.

Met afstuderen wordt hier bedoeld dat de mbo'er die direct na het behalen van het mbo-4 diploma is gestart met een opleiding bij een hbo-instelling in Haaglanden, ergens in het hoger onderwijs (hogeschool of universiteit) een diploma heeft behaald. Dat hoeft dus niet de opleiding of instelling te zijn waarmee is gestart.

Figuur 15. Percentage mbo'ers dat is afgestudeerd in het ho vijf jaar na de start van een hbo-opleiding in Haaglanden/NL. Bron: [dashboard VH](#)

Opvallend is dat het slagingspercentage na 5 jaar van ho-studenten met een mbo-vooropleiding in de regio Haaglanden nu vrijwel gelijk is aan studenten met een havo-vooropleiding (zie rapportage Havo).

Figuur 16. Percentage mbo'ers dat is afgestudeerd in het ho acht jaar na de start van een hbo-opleiding in Haaglanden/NL. Bron: dashboard VH

Het percentage studenten met een mbo vooropleiding dat tussen vijf en acht jaar alsnog het ho-diploma behaalt, is in de regio Haaglanden ongeveer 13%. In 2022 had bijna 56% van deze studenten na acht jaar studie een ho-diploma. Opvallend is dat de havisten in de periode tussen vijf en acht jaar veel vaker afstuderen. Na 8 jaar heeft bijna 72% van de havisten een ho-diploma behaald (zie [bijlage 1c](#) voor gegevens over het behalen van een diploma per ho-instelling waar de student na het mbo is gestart).

Tabellen bij figuren vmbo

De eerste tabel is gerelateerd aan figuur 1. Prognose aantal vmbo-leerlingen per vestiging.

VESTIGINGSNAAM	VESTIGING_GEMEENTENAAM	VESTIGING_ADRES	2023	2019%	2020%	2021%	2022%	2023%	2024%	2025%	2026%	2027%	2028%	2029%	2030%
Christelijk Lyceum Delft Hof van Delft	DELFT	Obrechtstraat 48	224	127	115	104	105	100	113	107	96	99	101	102	102
Christelijk Lyceum Delft Sc Delfland	DELFT	van Bleywijkstraat 72	133	97	105	103	100	100	112	109	97	99	102	102	102
Stanislascollege Krakeelpolderweg	DELFT	Krakeelpolderweg 1	202	130	111	91	87	100	95	92	95	94	94	93	92
Stanislascollege Reinier de Graafpad	DELFT	Reinier de Graafpad 1	244	115	91	101	111	100	98	92	96	95	95	93	93
Grotius College Juniusstraat	DELFT	Juniusstraat 8	73	216	189	118	107	100	89	108	122	117	113	110	111
Grotius College van Bleywijkstraat	DELFT	van Bleywijkstraat 72	138	96	104	99	99	100	91	112	124	119	114	112	112
Stichting voor Voortgezet Vrijeschool Onderwijs Delft	DELFT	Molenstraat 22	26					100	98	117	117	118	115	116	119
Dalton Voorburg	LEIDSCHENDAM-VOORBURG	Loolaan 125	117	130	118	114	109	100	94	95	96	94	93	92	92
Veurs Lyceum Leidschendam	LEIDSCHENDAM-VOORBURG	Burg Kolfshotenlaan 5	99	117	104	99	89	100	109	126	135	125	117	112	112
Veurs Voorburg	LEIDSCHENDAM-VOORBURG	Delflandlaan 4	194	94	95	91	91	100	108	127	133	123	115	110	110
Sint-Maartenscollege	LEIDSCHENDAM-VOORBURG	Aart van der Leeuwkade 14	128	109	94	95	113	100	97	100	90	90	93	92	92
Corbulo College	LEIDSCHENDAM-VOORBURG	V T v Serooskerkenstr 2	142	83	87	97	99	100	100	111	117	113	108	105	105
's Gravendreef College Leidschendam	LEIDSCHENDAM-VOORBURG	Fluitpolderplein 9	159	88	86	88	87	100	87	77	76	74	74	74	73
Lentiz VMBO Maasland	MIDDEN-DELFLAND	Commandeurskade 22	285	95	102	95	92	100	96	86	88	87	89	93	94
Stanislascollege Pijnacker	PIJNACKER-NOOTDORP	Sportlaan 3 A	224	84	81	89	87	100	97	98	100	95	92	89	87
GSR	RIJSWIJK	Trompetstraat 5	59	69	68	81	83	100	96	84	82	85	87	88	88
Rijswijks Lyceum	RIJSWIJK	Karmozijnstraat 2	250	92	90	88	88	100	96	89	86	89	91	91	89
Van Vredenburg College	RIJSWIJK	Van Vredenburgweg 425	228	81	85	92	106	100	96	89	86	89	91	91	89
Stanislascollege Rijswijk	RIJSWIJK	P.C. Boutenslaan 203	248	113	98	92	96	100	97	98	100	95	92	89	87
Francois Vatelsschool	S GRAVENHAGE	Granaathorst 20	190	103	90	83	96	100	94	95	96	94	93	92	92
Yuverta Madestein	S GRAVENHAGE	Madesteinweg 25	208	76	68	70	72	100	98	92	89	88	89	89	89
Yuverta Westvliet	S GRAVENHAGE	Westvlietweg 42	244	106	99	96	101	100	99	93	89	89	89	89	89
Christelijk College De Populier	S GRAVENHAGE	Dunklerstraat 7	196	90	88	88	93	100	91	81	74	76	79	81	80
Haags Montessori Lyceum	S GRAVENHAGE	Nassau Bredastraat 5													
Haags Montessori Lyceum	S GRAVENHAGE	Neuhuyskade 40	137			72	81	100	93	81	80	81	82	83	83
Vrije School	S GRAVENHAGE	Waalddorperweg 12	124	90	85	80	91	100	94	89	88	87	86	86	86
YES College	S GRAVENHAGE	Albardastraat 13 s	212	100	106	96	100	100	97	99	100	98	98	97	96
Heldring Business School	S GRAVENHAGE	Morsestraat 1	234	122	107	109	108	100	97	99	100	98	98	97	96
Maris College Bohemen	S GRAVENHAGE	Mgr. Nolenslaan 16	280	98	75	112	104	100	97	96	94	93	92	92	92
Maris College Kijkduin	S GRAVENHAGE	Landrestraat 150	131	94	128	86	89	100	97	97	94	93	92	92	92
Maris College Statenkwartier	S GRAVENHAGE	Antonie Duyckstraat 126	120	88	85	84	90	100	97	96	94	93	92	92	92
Maris College Houtrust	S GRAVENHAGE	Tjalie Robinsduin 74	241	80	87	100	93	100	98	97	94	93	93	92	93
Maris College Waldeck	S GRAVENHAGE	Cantateplein 27	122		108	46		100	97	97	94	93	92	92	92
Lyceum Ypenburg	S GRAVENHAGE	Laan van Kans 3	180	74	66	65	81	100	96	89	87	89	91	91	89
Sengbroek College Goudsbloemlaan	S GRAVENHAGE	Goudsbloemlaan 131	363	83	75	84	101	100	101	120	128	119	112	108	107
Johan de Witt	S GRAVENHAGE	Zusterstraat 120	388	65	59	77	83	100	101	110	118	115	110	107	108
Johan de Witt	S GRAVENHAGE	Capadosestraat 25	10	240				100	105	119	116	112	108	107	108
Johan de Witt	S GRAVENHAGE	Hoofdske 127 -129	218	110	135	121	99	100	101	111	118	115	110	107	108
Johan de Witt	S GRAVENHAGE	Glasblazerslaan 25	80	116	100	65	73	100	102	112	118	114	110	107	108
Johan de Witt	S GRAVENHAGE	Antonie Duyckstraat 126	35	120	117	117	100	100	102	113	118	114	110	107	108
Zuid-West College	S GRAVENHAGE	Beresteinlaan 627	227	115	113	91	90	100	101	111	116	111	107	103	101
Wateringse Veld College	S GRAVENHAGE	Missouri 1	96	134	94	73	72	100	101	112	116	111	107	103	101
Roemer Visscher College	S GRAVENHAGE	Roemer Visscherstraat 106	229	88	105	85	79	100	101	112	116	111	107	103	101
Edith Stein College	S GRAVENHAGE	Louis Couperusplein 33	139	106	93	93	92	100	100	110	118	113	108	105	105
Diamant College	S GRAVENHAGE	Diamanthorst 183	168	121	114	113	112	100	100	110	118	113	109	105	105
Montaigne Lyceum	S GRAVENHAGE	Kiekendiefstraat 25	183	101	97	91	95	100	101	113	117	112	108	105	105
College St. Paul	S GRAVENHAGE	Isabellaland 259	143	96	96	97	108	100	100	111	118	113	108	105	105
's Gravendreef College	S GRAVENHAGE	Henri Faasdreef 200	296	38	89	99	103	100	89	77	75	74	74	73	73
Adelbert College	WASSENAAR	Deijlerweg 163	148	97	83	92	99	100	85	88	95	89	85	84	86
Lentiz Floracollege	WESTLAND	Burgemeester Elsenweg 8	543	75	74	83	89	100	95	86	87	87	89	92	94
Lentiz Dalton MAVO	WESTLAND	Professor Holwerdalaan 60	307	126	124	135	124	100	99	87	89	88	90	93	95
Lentiz onderwijsgroep	WESTLAND	Professor Holwerdalaan 60	34					100	79	82	82	81	85	87	88
ISW Hoogeland	WESTLAND	Professor Holwerdalaan 54	179	101	91	98	94	100	101	101	99	96	97	100	101
ISW Westland Vakcollege	WESTLAND	Hoge Woerd 2	275	125	113	102	100	100	101	101	98	96	96	99	101
ISW Irenestraat	WESTLAND	Irenestraat 35	204	84	87	83	93	100	101	101	99	96	97	100	101
ISW Sweelincklaan	WESTLAND	Sweelincklaan 1	289	72	77	77	88	100	101	101	98	96	97	99	101
Erasmuscollege	ZOETERMEER	van Doornenplantsoen 31	251	68	67	77	83	100	105	101	91	92	94	96	98
Oranje Nassau College	ZOETERMEER	Parkdreef 282	435	72	74	81	88	100	100	90	82	84	87	90	92
Oranje Nassau College	ZOETERMEER	Clauslaan 4	657	93	96	92	97	100	100	90	82	84	87	90	92
Picasso Lyceum	ZOETERMEER	Paletsingel 38 c	135	137	112	124	117	100	93	120	142	128	118	114	116
Motion Beweeg College	ZOETERMEER	van Doornenplantsoen 1	118	173	106	93	107	100	95	127	143	129	119	116	118

Prognose aantal leerlingen. Kolom 2023 geeft het aantal vmbo-leerlingen in het jaar 2023 (basisjaar).

De kolommen hierachter geven per jaar het percentage van het aantal leerlingen in 2023.

Bron: DUO: leerlingenprognoses vo-instellingen.

De volgende drie tabellen zijn gerelateerd aan figuur 4 van de vmbo-rapportage.

gemeentenaam onderwijslocatie	naam instelling	Aantal
Delft	Chr Lyceum Delft	20
Delft	Grotius College	24
Delft	Stanislascollege	19
Leidschendam-Voorburg	Corbulo College	25
Leidschendam-Voorburg	Veurs Voorburg	17
Midden-Delfland	Lentiz	31
Rijswijk	Van Vredenburg College	23
Rijswijk	Stanislascollege	32
's-Gravenhage	Esloo Onderwijsgroep	43
's-Gravenhage	Heldring Business School	13
's-Gravenhage	Johan de Witt Scholengroep	62
's-Gravenhage	Maris College	56
's-Gravenhage	Scholengr. Den Haag Zuid-West	59
's-Gravenhage	François Vatel	17
's-Gravenhage	Yuverta	51
Westland	ISW	28
Westland	Lentiz	51
Zoetermeer	Oranje Nassau College	85
Zoetermeer	Picasso Lyceum	22
Eindtotaal		678

Aantal gediplomeerden vmbo basis in schooljaar 2022 (examen in voorjaar 23). Bron: DUO, bestemming vo-gediplomeerden.

gemeentenaam onderwijslocatie	naam instelling	Aantal
Delft	Chr Lyceum Delft	32
Delft	Grotius College	29
Delft	Stanislascollege	34
Leidschendam-Voorburg	Corbulo College	39
Leidschendam-Voorburg	's Gravendreef College	42
Leidschendam-Voorburg	Veurs Voorburg	40
Midden-Delfland	Lentiz	58
Rijswijk	Van Vredenburg College	59
Rijswijk	Stanislascollege	37
's-Gravenhage	Esloo Onderwijsgroep	69
's-Gravenhage	Heldring Business School	65
's-Gravenhage	Johan de Witt Scholengroep	77
's-Gravenhage	Maris College	134
's-Gravenhage	's Gravendreef College	33
's-Gravenhage	Scholengr. Den Haag Zuid-West	45
's-Gravenhage	François Vatel	39
's-Gravenhage	Yuverta	52
Westland	ISW	81
Westland	Lentiz	83
Zoetermeer	Oranje Nassau College	133
Zoetermeer	Picasso Lyceum	31
Eindtotaal		1212

Aantal gediplomeerden vmbo kader in schooljaar 2022, examen in voorjaar 23. Bron: DUO, bestemming vo-gediplomeerden.

gemeentenaam onderwijslocatie	naam instelling	Aantal
Delft	Chr Lyceum Delft	107
Delft	Grotius College	27
Delft	Stanislascollege	142
Leidschendam-Voorburg	's Gravendreef College	23
Leidschendam-Voorburg	Dalton Voorburg	59
Leidschendam-Voorburg	Sint-Maartenscollege	64
Leidschendam-Voorburg	Veurs Lyceum	56
Midden-Delfland	Lentiz	32
Pijnacker-Nootdorp	Stanislascollege	83
Rijswijk	Rijswijks Lyceum	92
Rijswijk	GSR	16
Rijswijk	Stanislascollege	17
's-Gravenhage	Lyceum Ypenburg	55
's-Gravenhage	Chr Coll De Populier	83
's-Gravenhage	Esloo Onderwijsgroep	154
's-Gravenhage	Interconf Hofstadcollege	107
's-Gravenhage	Johan de Witt Scholengroep	72
's-Gravenhage	Maris College	153
's-Gravenhage	's Gravendreef College	102
's-Gravenhage	Scholengr. Den Haag Zuid-West	46
's-Gravenhage	François Vatel	14
's-Gravenhage	Haags Montessori Lyceum	42
's-Gravenhage	Segbroekcollege	163
's-Gravenhage	Vrije School Z-Holland	40
's-Gravenhage	Yuverta	47
Wassenaar	Adelbert College	67
Westland	ISW	256
Westland	Lentiz	289
Zoetermeer	Erasmuscollege	92
Zoetermeer	Oranje Nassau College	197
Zoetermeer	Picasso Lyceum	60
Eindtotaal		2757

Aantal gediplomeerden vmbo gemengde en theoretische leerweg in schooljaar 2022, examen in voorjaar 23.
Bron: DUO, bestemming vo-gediplomeerden.

Doorstroom naar mbo vanuit het vmbo in de regio Haaglanden.

Doorstroom naar het mbo per gemeente.

Totaal vanuit Haaglanden naar					
Vanuit	bestemming mbo	Aantal 2020	Aantal 2021	Aantal 2022	Aantal 2023
Haaglanden	Albeda	323	251	227	237
Haaglanden	Grafisch Lyceum R'dam	216	186	203	194
Haaglanden	HMC	106	84	96	79
Haaglanden	Lentiz	215	191	230	161
Haaglanden	Overig	821	922	831	775
Haaglanden	ROC Mondriaan	2509	2289	2218	2213
Haaglanden	ROC van Amsterdam	52	42	34	34
Haaglanden	STC	45	40	22	32
Haaglanden	Yuverta		64	58	60
Haaglanden	Zadkine	167	189	214	155
Haaglanden	mboRijnland	980	953	820	707
		5434	5211	4953	4647

Tabel bij figuur 6 a, b, c. Doorstroom van geslaagde leerlingen vmbo (alle leerwegen) in het jaar direct volgend op het examenjaar. Bron; DUO, leerlingen en studentenstromen, bestemming vo-gediplomeerden.

Van vmbo	bestemming mbo	Aantal 2020	Aantal 2021	Aantal 2022	Aantal 2023
's-Gravenhage	Albeda	45	42	33	30
's-Gravenhage	Grafisch Lyceum R'dam	92	73	67	68
's-Gravenhage	HMC	30	25	27	27
's-Gravenhage	Lentiz	17	18	18	15
's-Gravenhage	Overig	325	383	357	313
's-Gravenhage	ROC Mondriaan	1220	1138	1110	1058
's-Gravenhage	ROC van Amsterdam	29	21	14	18
's-Gravenhage	STC	5	5	3	4
's-Gravenhage	Yuverta		35	36	32
's-Gravenhage	Zadkine	36	50	43	38
's-Gravenhage	mboRijnland	396	390	350	290
Delft	Albeda	51	58	33	37
Delft	Grafisch Lyceum R'dam	25	27	27	25
Delft	HMC	8	19	10	8
Delft	Lentiz	25	10	9	10
Delft	Overig	148	104	95	95
Delft	ROC Mondriaan	273	244	221	205
Delft	ROC van Amsterdam	3		2	1
Delft	STC	4	2	1	2
Delft	Yuverta		8	5	4
Delft	Zadkine	35	42	43	27
Delft	mboRijnland	46	49	32	20
Leidschendam-Voorburg	Albeda	12	3	6	6
Leidschendam-Voorburg	Grafisch Lyceum R'dam	16	10	12	13
Leidschendam-Voorburg	HMC	13	7	6	11
Leidschendam-Voorburg	Lentiz	1	1	2	
Leidschendam-Voorburg	Overig	62	93	88	74
Leidschendam-Voorburg	ROC Mondriaan	174	164	170	159
Leidschendam-Voorburg	ROC van Amsterdam	5	8	7	4
Leidschendam-Voorburg	STC		3	5	1

Leidschendam-Voorburg	Yuverta		3		2
Leidschendam-Voorburg	Zadkine	6	6	13	3
Leidschendam-Voorburg	mboRijnland	102	103	82	92
Pijnacker-Nootdorp	Albeda	8	5	5	4
Pijnacker-Nootdorp	Grafisch Lyceum R'dam	12	5	8	5
Pijnacker-Nootdorp	HMC	2	1	1	3
Pijnacker-Nootdorp	Lentiz	4	1	2	2
Pijnacker-Nootdorp	Overig	15	18	16	23
Pijnacker-Nootdorp	ROC Mondriaan	48	35	32	34
Pijnacker-Nootdorp	STC	2	1	1	
Pijnacker-Nootdorp	Yuverta			2	2
Pijnacker-Nootdorp	Zadkine	3	3	10	5
Pijnacker-Nootdorp	mboRijnland	13	9	18	5
Rijswijk	Albeda	7	3	4	9
Rijswijk	Grafisch Lyceum R'dam	6	7	4	3
Rijswijk	HMC	3	2	6	3
Rijswijk	Lentiz	1		1	2
Rijswijk	Overig	29	40	27	35
Rijswijk	ROC Mondriaan	199	163	174	169
Rijswijk	ROC van Amsterdam		1	1	1
Rijswijk	STC	1		1	3
Rijswijk	Yuverta		5	3	1
Rijswijk	Zadkine	11	8	10	9
Rijswijk	mboRijnland	79	94	67	41
Wassenaar	Grafisch Lyceum R'dam	1		3	
Wassenaar	HMC	1	1	3	
Wassenaar	Lentiz	1			1
Wassenaar	Overig	32	18	25	32
Wassenaar	ROC Mondriaan	19	14	12	13

Wassenaar	ROC van Amsterdam	1	2	1	1
Wassenaar	Yuverta		1	1	3
Wassenaar	STC	1			
Wassenaar	Zadkine			2	
Wassenaar	mboRijnland	19	20	17	17
Westland	Albeda	140	84	94	95
Westland	Grafisch Lyceum R'dam	33	35	43	46
Westland	HMC	26	16	25	19
Westland	Lentiz	146	133	156	114
Westland	Overig	98	137	104	79
Westland	ROC Mondriaan	334	296	304	358
Westland	ROC van Amsterdam	1	2	1	2
Westland	STC	18	15	6	16
Westland	Yuverta		2	7	4
Westland	Zadkine	33	32	42	39
Westland	mboRijnland	16	14	8	16
Zoetermeer	Albeda	17	22	20	18
Zoetermeer	Grafisch Lyceum R'dam	26	24	32	27
Zoetermeer	HMC	20	14	9	4
Zoetermeer	Lentiz	5	5	21	4
Zoetermeer	Overig	105	120	109	115
Zoetermeer	ROC Mondriaan	215	201	164	195
Zoetermeer	ROC van Amsterdam	13	8	7	7
Zoetermeer	STC	6	7	4	4
Zoetermeer	Yuverta		8	4	11
Zoetermeer	Zadkine	26	23	25	11
Zoetermeer	mboRijnland	308	272	246	224

Tabel bij figuur 6 a, b, c. Doorstroom van geslaagde leerlingen vmbo (alle leerwegen) in het jaar direct volgend op het examenjaar. Bron; DUO, leerlingen en studentenstromen, bestemming vo-gediplomeerden.

Doorstroom naar het mbo per gemeente.

Totaal vanuit Haaglanden naar					
	bestemming mbo	Aantal 2020	Aantal 2021	Aantal 2022	Aantal 2023
Haaglanden	Albeda	323	251	227	237
Haaglanden	Grafisch Lyceum R'dam	216	186	203	194
Haaglanden	HMC	106	84	96	79
Haaglanden	Lentiz	215	191	230	161
Haaglanden	Overig	821	922	831	775
Haaglanden	ROC Mondriaan	2509	2289	2218	2213
Haaglanden	ROC van Amsterdam	52	42	34	34
Haaglanden	STC	45	40	22	32
Haaglanden	Yuverta		64	58	60
Haaglanden	Zadkine	167	189	214	155
Haaglanden	mboRijnland	980	953	820	707
		5434	5211	4953	4647

Tabel bij figuur 6 a, b, c. Doorstroom van geslaagde leerlingen vmbo (alle leerwegen) in het jaar direct volgend op het examenjaar. Bron; DUO, leerlingen en studentenstromen, bestemming vo-gediplomeerden.

Op aanvraag is een tabel beschikbaar met de doorstroom naar mbo-instellingen per leerweg en naar de vmbo-instelling en gemeente. Het formaat van deze tabel laat opname in deze bijlage niet toe.

Tabellen bij figuren havo

Bij de veel figuren in de rapportage is een tabel beschikbaar op detailniveau. Deze tabel krijgt in deze bijlage hetzelfde nummer als de figuur in de rapportage. De eerste tabel gaat vooraf aan de figuren in de rapportage en heeft dus nummer 0.

Instroom in de bacheloropleidingen van hogescholen in Haaglanden van eerstejaarsstudenten in het hoger onderwijs exclusief internationale studenten. Let op, dit betreft niet alleen de havisten en niet alleen instromers vanuit de regio haaglanden.

Instroomjaar	Hotelschool DH	Kunst DH	HfS Den Haag	HfS Delft	HfS Zoetermeer	InHolland Delft	InHolland DH	Haaglanden
2016	148	105	3453	545	102	243	247	4843
2017	129	89	3845	583	105	281	271	5198
2018	151	81	3898	562	102	258	269	5219
2019	154	84	3598	485	69	260	359	4940
2020	170	80	4038	513	62	290	458	5549
2021	149	68	3358	468	72	259	331	4633
2022	149	74	3329	411	115	224	238	4425
2023	156	67	3071	350	92	267	224	4135
2024	162	66	3048	390	97	218	231	4115
2025	161	66	3029	387	96	216	230	4088
2026	159	65	3008	383	96	213	229	4057
2027	158	65	3021	384	96	214	231	4073
2028	158	65	3027	384	97	214	231	4080
2029	156	65	3011	382	97	212	230	4058
2030	154	64	2982	379	96	211	228	4019

Tabel 0. Instroom in de hogescholen in haaglanden van studenten die voor het eerst in het hoger onderwijs gaan studeren, vanaf 2024 prognoses. Bron DUO, studentenprognoses 2024.

	H_2019	H_2020	H_2021	H_2022	H_2023	H_2024	H_2025	H_2026	H_2027	H_2028	H_2029	H_2030
DELFT												
Christelijk Lyceum Delft	568	556	567	567	579	602	622	599	562	578	592	598
Stanislas College Westplantsoen 71	273	288	300	348	397	381	380	377	386	383	382	380
Stanislas Dalton Reinier de Graafpad 1	172	168	191	183	224	214	215	213	218	216	215	215
Stanislascollege Colijnlaan 2		14	58	109	124	119	119	118	121	120	119	119
Grotius College	254	241	247	226	155	148	153	175	188	183	178	176
Vrijeschool Delft Mercurius					23	77	99	111	118	119	119	119
DELFT TOTAAL	1267	1267	1363	1433	1502	1541	1588	1593	1593	1599	1605	1607
LEIDSCHENDAM-VOORBURG												
Veurs College	226	164	143	145	164	168	196	211	216	202	192	188
Dalton Vatel	337	311	292	248	246	234	229	231	235	232	229	229
Sint Maartenscollege	250	263	280	264	269	265	257	256	244	248	250	253
LEIDSCHENDAM-VOORBURG TOTAAL	813	738	715	657	679	667	682	698	695	682	671	670
PIJNACKER-NOOTDORP												
Stanislascollege	327	328	335	317	306	297	297	300	302	292	282	276
RIJSWIJK												
Rijswijks Lyceum	240	247	220	209	174	175	165	160	156	162	163	164
DEN HAAG												
Christelijk College De Populier	357	384	358	379	373	363	331	304	294	303	314	320
Rijnlands Lyceum Jong talent Spuiplein	55	52	43	38	40	39	38	36	35	35	36	36
Rijnlands Lyceum ISTH Wijndaelderduin	580	576	569	594	566	560	533	520	493	494	502	506
Haags Montessori Lyceum	268	293	344	369	357	353	334	304	304	308	314	319
Vrijzinnig Christelijk Lyceum	160	148	144	149	152	146	138	125	118	120	125	128
Christelijk Lyceum Zandvliet	246	245	245	229	209	213	210	209	206	209	208	210
Vrije School	167	164	148	125	108	111	105	100	100	99	99	99
YES College	27	22	53	40	32	32	34	33	33	33	33	33
Hofstad Lyceum	320	292	285	314	314	305	303	308	313	311	309	307
Lyceum Ypenburg	394	349	346	339	301	300	285	274	271	281	284	283
Segbroekcollege	684	654	555	556	540	555	611	670	686	642	613	603
Maerlant Lyceum	206	189	198	201	200	198	185	177	180	179	181	184
Dalton Den Haag	256	248	232	247	247	260	250	238	226	228	235	237
Johan de Witt Zusterstraat 120	170	218	145	208	264	253	262	292	309	300	288	286
Maris Belgisch Park	208	232	274	292	268	251	252	284	312	304	290	285
Wateringse Veld College	243	196	183	167	153	162	169	181	188	182	174	170
Edith Stein	226	205	214	225	222	221	233	257	266	256	247	244
Montaigne	240	207	217	227	223	223	238	257	265	256	248	245
s Gravendreef College	131	263	253	256	273	264	242	225	221	222	220	221
DEN HAAG TOTAAL	4938	4937	4806	4955	4842	4809	4753	4794	4820	4762	4720	4716
WESTLAND												
ISW Gasthuislaan	324	340	368	407	410	413	414	417	407	408	412	423
ISW Naaldwijk	563	542	511	499	477	481	481	484	472	475	479	492
WESTLAND TOTAAL	887	882	879	906	887	894	895	901	879	883	891	915
WASSENAAR												
Het Rijnlands Lyceum	93	106	173	229	254	251	239	233	221	222	225	227
S. Adelbert College	246	266	225	239	224	209	195	203	211	201	195	195
WASSENAAR TOTAAL	339	372	398	468	478	460	434	436	432	423	420	422
ZOETERMEER												
Erasmuscollege	349	343	298	289	326	353	370	359	330	334	341	349
Alfrink College	379	343	359	348	364	351	349	358	364	354	350	354
Oranje Nassau College	282	322	375	403	434	433	407	382	366	381	395	407
Picasso Lyceum	233	287	264	172	146	115	108	144	166	153	140	136
ZOETERMEER TOTAAL	1243	1295	1296	1212	1270	1252	1234	1243	1226	1222	1226	1246
REGIO HAAGLANDEN	10054	10066	10012	10157	10138	10095	10048	10125	10103	10025	9978	10016

Bij tabel 1. Prognose van het aantal havisten (exclusief brugjaar) op de scholen in de regio Haaglanden naar vestiging en gemeente. Data: DUO, vo-prognoses, 30-4-2024. Tabel bij figuur 1.

gemeentenaam onderwijslocatie	naam instelling	Aantal
Delft	Chr Lyceum Delft	127
Delft	Grotius College	60
Delft	Stanislascollege	133
Leidschendam-Voorburg	Dalton Voorburg	68
Leidschendam-Voorburg	Sint-Maartenscollege	93
Leidschendam-Voorburg	Veurs College	35
Pijnacker-Nootdorp	Stanislascollege	97
Rijswijk	Rijswijks Lyceum	38
's-Gravenhage	Chr Lyceum Zandvliet	71
's-Gravenhage	Lyceum	81
's-Gravenhage	Chr Coll De Populier	115
's-Gravenhage	Dalton Den Haag	71
's-Gravenhage	Esloo Onderwijsgroep	125
's-Gravenhage	Het Rijnlands Lyceum	12
's-Gravenhage	Hofstad Lyceum	78
's-Gravenhage	Johan de Witt Scholengroep	118
's-Gravenhage	Maerlant Lyceum	48
's-Gravenhage	's Gravendreef College	66
's-Gravenhage	Wateringse Veld College	32
's-Gravenhage	Haags Montessori Lyceum	80
's-Gravenhage	Segbroekcollege	135
's-Gravenhage	VCL	44
's-Gravenhage	Vrije School Z-Holland	52
Wassenaar	Adelbert College	71
Wassenaar	Het Rijnlands Lyceum	25
Westland	ISW	266
Zoetermeer	Erasmuscollege	105
Zoetermeer	Oranje Nassau College	79
Zoetermeer	Picasso Lyceum	56
Zoetermeer	Alfrink College	81
Eindtotaal		2462

Bij tabel 3. Aantal geslaagden in de regio Haaglanden per instelling (2022 is schooljaar 22/23, examens waren in het voorjaar van 2023). Bron: DUO, bestemming vo-gediplomeerden

VO_naam	VO_gemeentenaam	Havo_soort	2020	2021	2022	2023
Chr Lyceum Delft	Delft	Havo Uitval	14	15	20	29
	Delft	Havo Diploma	0	7	0	4
Grotius College	Delft	Havo Uitval	0	4	9	0
Stanislascollege	Delft	Havo Diploma	5	0	0	0
Stanislascollege	Delft	Havo Uitval	0	5	7	15
Christelijk Lyceum Zandvliet	's-Gravenhage	Havo Uitval	0	0	0	8
's Gravendreef College	's-Gravenhage	Havo Uitval	0	8	15	16
Lyceum Ypenburg	's-Gravenhage	Havo Uitval	10	9	15	24
Chr Coll De Populier	's-Gravenhage	Havo Uitval	0	8	6	12
	's-Gravenhage	Havo Diploma	0	0	0	5
Dalton Den Haag	's-Gravenhage	Havo Uitval	0	5	6	8
Esloo Onderwijsgroep	's-Gravenhage	Havo Uitval	9	17	18	35
	's-Gravenhage	Havo Diploma	0	5	0	0
Hofstad Lyceum	's-Gravenhage	Havo Uitval	0	5	14	17
Johan de Witt Scholengroep	's-Gravenhage	Havo Uitval	6	20	34	31
	's-Gravenhage	Havo Diploma	0	0	5	0
Maerlant Lyceum	's-Gravenhage	Havo Uitval	6	0	0	5
Haags Montessori Lyceum	's-Gravenhage	Havo Uitval	0	8	8	15
Segbroekcollege	's-Gravenhage	Havo Uitval	13	18	21	19
	's-Gravenhage	Havo Diploma	4	0	0	0
Wateringse Veld College	's-Gravenhage	Havo Uitval	6	0	8	6
Vrije School	's-Gravenhage	Havo Uitval	7	0	6	0
	's-Gravenhage	Havo Diploma	6	0	0	0
Dalton Voorburg	Leidschendam-Voorburg	Havo Uitval	5	7	12	18
Sint-Maartenscollege	Leidschendam-Voorburg	Havo Uitval	0	6	5	7
Veurs	Leidschendam-Voorburg	Havo Uitval	5	0	8	6
Stanislascollege	Pijnacker-Nootdorp	Havo Uitval	0	0	12	7
Rijswijks Lyceum	Rijswijk	Havo Uitval	6	18	4	14
Adelbert College	Wassenaar	Havo Uitval	0	6	8	6
	Wassenaar	Havo Diploma	0	0	5	0
ISW	Westland	Havo Uitval	8	17	31	41
	Westland	Havo Diploma	8	11	7	10
Erasmuscollege	Zoetermeer	Havo Uitval	5	8	14	12
	Zoetermeer	Havo Diploma	6	0	0	0
Oranje Nassau College	Zoetermeer	Havo Uitval	9	7	26	22
Picasso Lyceum	Zoetermeer	Havo Uitval	7	0	6	18
Alfrink College	Zoetermeer	Havo Uitval	0	8	13	17
	Zoetermeer	Havo Diploma	0	6	0	0
Totaal Haaglanden			145	228	343	427

Bij tabel 4. Havisten met en zonder diploma die vanuit de regio Haaglanden instromen in het mbo per onderwijsinstelling. Bron DUO, herkomst mbo 2023, peildatum 1-10-23.

GEMEENTENAAM	INSTELLINGSNAAM.VESTIGING	total_2022	wisB_2022	%_2022
DELFT	Chr Lyceum Delft	148	40	27,03
DELFT	Grotius College	69	31	44,93
DELFT	Stanislascollege Westplantsoen	100	47	47
DELFT	Stanislas Dalton Delft	54	10	18,52
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	Dalton Voorburg	86	6	6,98
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	Sint-Maartenscollege	101	16	15,84
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	Veurs	39	7	17,95
PIJNACKER-NOOTDORP	Stanislascollege	97	27	27,84
RIJSWIJK	Rijswijks Lyceum	63	8	12,7
S GRAVENHAGE	Chr Coll De Populier	123	37	30,08
S GRAVENHAGE	Dalton Den Haag	76	7	9,21
S GRAVENHAGE	Edith Stein College	79	27	34,18
S GRAVENHAGE	Het Rijnlands Lyceum spuiplein	10		
S GRAVENHAGE	Johan de Witt Scholengroep	62	5	8,06
S GRAVENHAGE	Christelijk Lyceum Zandvliet	81	19	23,46
S GRAVENHAGE	Maerlant Lyceum	57	17	29,82
S GRAVENHAGE	Maris Belgisch Park	89	21	23,6
S GRAVENHAGE	Haags Montessori	87	13	14,94
S GRAVENHAGE	Segbroekcollege	170	28	16,47
S GRAVENHAGE	Wateringse Veld College	48	7	14,58
S GRAVENHAGE	Montaigne Lyceum	73	25	34,25
S GRAVENHAGE	VCL	47	12	25,53
S GRAVENHAGE	Vrije School		13	22,81
S GRAVENHAGE	Lyceum Ypenburg	95	29	30,53
S GRAVENHAGE	's Gravendreef College	71	9	12,68
S GRAVENHAGE	Hofstad Lyceum	91	14	15,38
WASSENAAR	Het Rijnlands Lyceum	35	15	42,86
WASSENAAR	Adelbert College	84	24	28,57
WESTLAND	ISW	169	52	30,77
WESTLAND	ISW Gasthuislaan	124	18	14,52
ZOETERMEER	Erasmuscollege	125	14	11,2
ZOETERMEER	Oranje Nassau College	98	24	24,49
ZOETERMEER	Alfrink College	101	12	11,88
ZOETERMEER	Picasso Lyceum	78	16	20,51
Haaglanden		2887	650	0,225147

Tabel 6. Aantal havo-examenkandidaten in schooljaar 22/23 (total_2022), aantal hiervan met wiskunde B (WISKB_2022) en percentage wiskunde B per vestiging. **PAS OP. DIT BETREFT EEN DATABASE WAAR- IN ALLEEN SCHATTINGEN MOGELIJK ZIJN, de totalen zijn niet correct.**

Bestemming havist van:		HBO	VWO	MBO	VAVO	geen bekostigd	overig bekostigd	totaal	
Stanislascollege	Delft	97	9	4			23	133	
Chr Lyceum Delft	Delft	90	7	5	1		24	127	
Grotius College	Delft	41	2	2			15	60	
Chr Coll De Populier	's-Gravenhage	60	15	5	3		32	115	
Lyceum Ypenburg	's-Gravenhage	67		1	5		8	81	
Het Rijnlands Lyceum	's-Gravenhage	6	2				4	12	
Hofstad Lyceum	's-Gravenhage	71	1				6	78	
Johan de Witt	's-Gravenhage	80	9	3			26	118	
Haags Montessori Lyceum	's-Gravenhage	39		3			34	76	
SGM het Segbroekcollege	's-Gravenhage	76	9	4	1		45	135	
Wateringse Veld College	's-Gravenhage	20	4	1			7	32	
Maerlant Lyceum	's-Gravenhage	26	5				17	48	
VCL	's-Gravenhage	14	6		1		23	44	
Christelijk Lyceum Zandvliet	's-Gravenhage	48	12	2			9	71	
's Gravendreef College	's-Gravenhage	57		4	0		5	66	
Dalton Den Haag	's-Gravenhage	38	1				32	71	
Montaigne Lyceum	's-Gravenhage	101	8	3			13	125	
Dalton Den Haag	's-Gravenhage	38	1				32	71	
Vrije School Z-Holland	's-Gravenhage	14	10	2	1		24	1	52
Dalton Voorburg	Leidschendam-Voorburg	45	5				18	68	
Sint Maartens College	Leidschendam-Voorburg	57	19	1			16	93	
Veurs	Leidschendam-Voorburg	28					7	35	
Stanislascollege	Pijnacker-Nootdorp	77	7	4			9	97	
Rijswijks Lyceum	Rijswijk	29	4		1		4	38	
Het Rijnlands Lyceum	Wassenaar	10	6				9	25	
Adelbert College	Wassenaar	40	6	2			23	71	
ISW	Westland	206	12	10	2		36	266	
Oranje Nassau College	Zoetermeer	59	1	3	1		15	79	
Alfrink College	Zoetermeer	64		4			13	81	
Picasso Lyceum	Zoetermeer	42		4			8	54	
Erasmuscollege	Zoetermeer	65	11	2	1		26	105	

Tabel 7. Keuze van havo-gediplomeerden in het jaar na het examenjaar 2022/23 in de regio Haaglanden naar instelling van examen. Bron DUO, Bestemming vo-gediplomeerden 2023, peildatum 1-10-2023.

Tabel 7. Keuze van havo-gediplomeerden in het jaar na het examenjaar 2022/23 in de regio Haaglanden naar instelling van examen. Bron DUO, Bestemming vo-gediplomeerden 2023, peildatum 1-10-2023.

uitval 1 per cohort					
	2018	2019	2020	2021	2022
HHs	12,2%	10,8%	11,1%	14,0%	14,3%
Hotelschool	1,7%	2,9%	2,3%	1,4%	5,6%
Kunst	12,0%	9,5%	3,6%	0,0%	4,3%
Inholland	14,1%	12,4%	12,2%	17,2%	17,2%
Den Haag	12,2%	10,8%	10,9%	13,9%	14,2%
NL	12,5%	9,4%	9,6%	12,7%	14,2%

wissel1 per cohort					
	2018	2019	2020	2021	2022
HHs	27,4%	19,7%	21,3%	24,2%	28,7%
Hotelschool	0,0%	5,9%	0,0%	1,4%	1,4%
Kunst	8,0%	0,0%	7,1%	0,0%	0,0%
Inholland	25,6%	18,6%	19,8%	20,7%	28,7%
Den Haag	26,4%	19,0%	20,2%	22,9%	27,4%
NL	23,4%	20,2%	18,3%	22,6%	25,2%

Tabel 9. Uitval uit het hoger onderwijs en switch binnen het ho, havisten in het eerste jaar hbo Haaglanden naar instelling.

Studiesucces 5					
	2018	2019	2020	2021	2022
HHs	46,2%	46,8%	44,0%	44,0%	42,4%
Hotelschool	62,7%	62,9%	60,3%	73,1%	71,2%
Kunst	61,5%	64,7%	71,0%	84,6%	72,0%
Inholland	39,3%	44,8%	45,0%	41,9%	43,8%
Den Haag	46,2%	47,2%	44,8%	44,7%	43,5%
NL	49,9%	50,9%	50,9%	50,9%	49,8%

Tabel 13. Percentage havisten met een diploma in het ho, vijf jaar na de start van een voltijd bacheloropleiding bij een hbo-instelling in de regio Haaglanden (vermelde instelling is startinstelling). Naar cohort en instelling.

Studiesucces 8					
	2011	2012	2013	2014	2015
HHs	67,2%	67,7%	69,0%	70,7%	71,4%
Hotelschool	68,8%	82,6%	82,2%	79,7%	83,9%
Kunst	80,0%	86,8%	72,4%	89,7%	82,4%
Inholland	65,2%	55,6%	71,5%	65,9%	71,5%
Den Haag	67,3%	67,3%	69,9%	70,7%	71,9%
NL	70,5%	71,8%	73,3%	73,5%	74,2%

Tabel 14. Percentage havisten met een diploma in het ho, acht jaar na de start van een voltijd bacheloropleiding bij een hbo-instelling in de regio Haaglanden (vermelde instelling is startinstelling). Naar cohort en instelling.

Tabellen bij figuren mbo

Instellingsnaam	Niveau	percentage startersresultaat in jaar			
		19-20	20-21	21-22	22-23
ROC Mondriaan	4	87%	87%	83%	84%
mboRijnland	4	86%	86%	81%	82%
Albeda	4	83%	83%	80%	80%
Zadkine	4	82%	80%	78%	77%
Grafisch Lyceum R'dam	4	85%	85%	79%	79%
ROC Mondriaan	3	86%	85%	82%	82%
mboRijnland	3	86%	85%	83%	81%
Albeda	3	81%	78%	75%	75%
Zadkine	3	80%	79%	77%	77%
Grafisch Lyceum R'dam	3	84%	84%	73%	77%
ROC Mondriaan	2	86%	87%	84%	80%
mboRijnland	2	84%	84%	81%	83%
Albeda	2	80%	80%	79%	80%
Zadkine	2	79%	82%	78%	75%
Grafisch Lyceum R'dam	2	84%	86%	80%	71%

Tabel bij figuur 7. Startersresultaat per niveau voor de instellingen met top 5 marktaandeel in Haaglanden

Instellingsnaam	Jaarresultaat			Diplomaresultaat		
	20-21	21-22	22-23	20-21	21-22	22-23
ROC Mondriaan	73,3%	67,2%	68,5%	74,6%	68,4%	70,5%
mboRijnland	73,2%	66,5%	68,0%	72,7%	67,7%	69,3%
Albeda	64,2%	62,7%	64,1%	65,4%	64,0%	65,9%
Zadkine	65,6%	59,3%	59,4%	65,9%	61,0%	61,1%
Grafisch Lyceum R'dam	73,6%	66,6%	71,2%	72,9%	67,1%	71,0%

Tabel bij figuur 8. Jaarresultaat en diplomaresultaat per instelling met top 5 marktaandeel in Haaglanden.

Instellingsnaam	percentage nieuwe VSV-ers		
	20-21	21-22	22-23
ROC Mondriaan	5,4%	7,2%	7,6%
mboRijnland	6,0%	7,4%	7,0%
Albeda	6,8%	8,3%	8,2%
Zadkine	6,7%	8,0%	8,2%
Grafisch Lyceum R'dam	3,8%	5,5%	4,3%

Tabel bij figuur 9. Percentage vroegtijdig schoolverlaters per instelling met top 5 marktaandeel in regio Haaglanden

uitval1 per cohort					
	2018	2019	2020	2021	2022
HHs	21,5%	19,3%	16,2%	22,4%	24,9%
Hotelschool	0,0%	0,0%	6,7%	0,0%	3,3%
Kunst	18,2%	14,3%	0,0%	0,0%	15,4%
Inholland	17,7%	15,5%	18,1%	23,0%	27,3%
Regio	20,8%	18,4%	16,2%	21,8%	24,6%
NL	20,9%	14,7%	14,9%	18,9%	20,4%

wissel1 per cohort					
	2018	2019	2020	2021	2022
HHs	16,5%	15,2%	13,9%	13,0%	18,6%
Hotelschool	0,0%	9,1%	6,7%	0,0%	0,0%
Kunst	4,5%	4,8%	6,7%	7,1%	0,0%
Inholland	19,5%	15,0%	10,6%	13,8%	14,9%
Regio	16,4%	14,9%	13,3%	12,8%	17,5%
NL	14,8%	12,4%	11,4%	12,4%	15,6%

Tabel bij figuur 11. Het eerste studiejaar in het hbo van studenten met een mbo-diploma die zich voor het eerst inschrijven bij het hbo in de regio Haaglanden voor een bacheloropleiding in het weergegeven jaar. Uitval uit het hoger onderwijs en switch naar een andere opleiding in het hoger onderwijs.

Studiesucces 5					
	2014	2015	2016	2017	2018
HHs	38,4%	39,6%	34,7%	38,3%	41,5%
Hotelschool	60,0%	40,0%	71,9%	57,1%	75,0%
Kunst	76,5%	76,7%	83,3%	77,3%	59,1%
Inholland	36,3%	31,7%	35,5%	35,5%	48,2%
Den Haag	39,3%	39,5%	36,3%	38,7%	42,9%
NL	45,4%	47,6%	50,0%	48,1%	48,5%
Studiesucces 8					
	2011	2012	2013	2014	2015
HHs	53,4%	53,2%	54,5%	54,8%	56,7%
Hotelschool	75,0%	75,9%	80,0%	65,0%	60,0%
Kunst	75,3%	72,3%	78,4%	85,3%	76,7%
Inholland	50,3%	52,8%	51,7%	49,4%	46,6%

Tabel bij figuren 15 en 16. Behalen van een bachelor diploma in het hoger onderwijs van studenten met een mbo-diploma die zich voor het eerst inschreven in het hbo in de regio Haaglanden in het weergegeven jaar.